

Zeeuws Archief

Vastgestelde jaarverantwoording

2019

Middelburg, 6 juli 2020

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 2019	3
Inleiding	4
Programma beheer	6
Wat was het doel?	6
Wat hebben we ervoor gedaan?	6
Wat heeft dit gekost?	11
Programma informatie en kennis	12
Wat was het doel?	12
Wat hebben we ervoor gedaan?	12
Wat heeft dit gekost?	18
Programma publieksbereik	19
Wat was het doel?	19
Wat hebben we ervoor gedaan?	19
Wat heeft dit gekost?	30
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	31
Overzicht overhead	32
Overzicht vennootschapsbelasting	32
Overzicht onvoorzien	32
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	33
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	35
Paragraaf financiering	36
Paragraaf bedrijfsvoering	37
JAARREKENING 2019	40
Balans per 31 december 2019	41
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	43
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	45
Toelichting op de balans per 31 december 2019	47
Toelichting op het overzicht baten en lasten in de jaarrekening	51
Nadere toelichting op het overzicht baten en lasten in de jaarrekening	56
Wet Normering Topinkomen	58
Vaststelling van de jaarrekening	59
Resultaatbestemming	59
Controleverklaring accountant	60
Specificatie materiële vaste activa	62

JAARVERSLAG 2019

Inleiding

Het afgelopen jaar is gewerkt vanuit het beleidsplan *Open en Oneindig, met het Zeeuws Archief naar nieuwe bestemmingen*. Aan de doelstelling om uit te groeien naar hét e-Depot van Zeeland is uitvoering gegeven door nieuwe aansluittrajecten te starten en overeenkomsten met Tholen en Schouwen-Duiveland te sluiten. In 2018 waren al de overeenkomsten met de gemeente Veere en de provincie Zeeland gesloten. Per 1 januari 2020 is de aansluiting met Terneuzen gevolgd. Vervolgens worden met meer gemeenten startgesprekken gevoerd en zullen stapsgewijs andere overheden en gemeenschappelijke regelingen in Zeeland aansluiten op het Zeeuws e-Depot. De personele bezetting is daartoe uitgebreid met een projectleider/adviseur digitale archivering die vanaf 2020 in dienst is gekomen. Tevens is het team inspectie en advisering uitgebreid met een inspecteur. Kennissessies met de Zeeuwse werkgroep waarin alle overheden participeren vinden nog steeds plaats. Het leren van elkaar en het gezamenlijk optrekken van overheden vormt daarin een belangrijk aandachtspunt. E-Depot nieuwsbrieven vervullen een rol in de samenwerking tussen de Zeeuwse overheden.

De landelijke infrastructuur voor digitale duurzaamheid die in samenwerking tussen Nationaal Archief en Regionaal Historische Centra is opgebouwd, biedt daarvoor een goed uitgangspunt. Gezamenlijk wordt gewerkt aan de verdere uitwerking en verbetering van dit systeem. De digitalisering van rijksarchieven, en specifiek de notariële archieven 1811-1861, wordt nog steeds uitgevoerd zodat ze via een open toegang voor publiek vindbaar, toegankelijk en herbruikbaar gemaakt kunnen worden.

In 2019 heeft de gemeente Vlissingen het besluit genomen om aan te sluiten bij het Zeeuws Archief. De samenvoeging van de archieven biedt de mogelijkheid voor onderzoekers om de Walcherse archieven in hun samenhang te onderzoeken. De vier medewerkers van Vlissingen zijn bij het Zeeuws Archief in dienst gekomen en in januari en februari 2020 zijn de archieven naar het depot van het Zeeuws Archief verhuisd en is een deel van de collectie vanuit Middelburg naar het depot van Vlissingen gebracht.

Het Zeeuws Archief heeft hiermee het depot in Vlissingen als nevenlocatie, evenals het depot in het waterschapsgebouw in Terneuzen. In 2021 zal ook het depot van Schouwen-Duiveland als nevendepot worden toegevoegd, wanneer de dienstverleningsovereenkomst met het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland ingaat.

De in 2015 met de gemeente Kapelle afgesproken tussentijdse evaluatie was positief. Er is veel gebeurd in de periode dat de gemeente en het Zeeuws Archief samenwerken en de gemeente ervaart goede ondersteuning van het Zeeuws Archief.

De samenwerking met Schouwen-Duiveland ontwikkelt zich gestaag. In 2018 en 2019 zijn in aanloop naar de definitieve verantwoordelijkheid per 1 januari 2021 alle toegangen en nadere toegangen vanuit het oorspronkelijke collectiebeheersysteem overgezet naar Mais Flexis. Ook de bibliotheekcollectie en de beeldbank van Schouwen-Duiveland zijn inmiddels in de nieuwe omgeving online beschikbaar. Verder hebben personeelsleden van beide organisaties op diverse momenten kennis genomen van elkaars collecties, wordt er aan kennisoverdracht gedaan, wordt er intensief samengewerkt op het gebied van behoud en is een medewerker van het Zeeuws Archief gedetacheerd in Schouwen-Duiveland in de functie van relatiebeheerder cultuurhistorie Schouwen-Duiveland.

De dienstverlening blijft onverminderd een belangrijke opdracht voor het Zeeuws Archief, zowel vanuit het informatiecentrum in Middelburg, als vanuit het HIP in Terneuzen. Dat geldt zowel voor de digitale dienstverlening als voor de analoge. Het gaat om beheren, bewaren en beschikbaar stellen van informatie. De vernieuwde website speelt daarin een belangrijke rol. Steeds meer wordt informatie digitaal aangeboden, mede via de mogelijkheid om online scans te bestellen. Ook de

afronding van het Metamorfozeproject waarbij het archief van het KZGW integraal is gedigitaliseerd, heeft voor een toename van de digitale toegankelijkheid gezorgd. Voor Terneuzen zijn de oudste stads- en armenrekeningen van Terneuzen en de stadsrekeningen van Axel, Philippine, Biervliet en Sas van Gent digitaal beschikbaar gesteld. De samenwerking met de gemeente Middelburg voor digitalisering van de bouwvergunningen en -tekeningen zal het raadplegen van de bouw dossiers aanmerkelijk vergemakkelijken. Het Vele Handen project om de bevolkingsregisters van de elf voormalige gemeenten van Terneuzen nader toegankelijk te maken, is een welkome toevoeging aan Zeeuwen Gezocht.

Het publieksbereik is in 2019 een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden geweest. De open dag stond in het teken van de naderende Brexit met als thema 400 jaar relatie Zeeland en het Verenigd Koninkrijk, Vriend en Vijand. Archiefstukken van de MCC hebben in de Grote Surinametentoonstelling in de Nieuwe Kerk in Amsterdam gestaan. De tentoonstellingen 'Goliath' en 'Op reis met Willem V door achttiende-eeuws Zeeland' in het Zeeuws Archief waren een groot succes. De laatste is samen met het KZGW georganiseerd in het kader van het 250 jarig bestaan van het KZGW. Daarnaast was het Zeeuws Archief mede organisator van een symposium in het kader van de Black Achievement Month. Het Zeeuws Archief blijft samenwerken met andere cultuur-historische instellingen in Zeeland en neemt deel in diverse overleggen.

Het jaar 2019 stond tevens in het teken van de gesprekken met het ministerie van OCW over de stelselherziening van de RHC's. De aankondiging van OCW dat de minister uit de gemeenschappelijke regeling treedt, is de aanleiding geweest voor veelvuldig en constructief overleg. In 2019 hebben de RHC's gezamenlijk een visiedocument opgesteld. Een sterk archiefbestel, passend in de huidige tijd, is daarbij het uitgangspunt. OCW heeft besloten om de papieren rijksarchieven bij de RHC's te laten en de bekostiging ook in stand te houden. Over de juridische vorm van verantwoordelijkheid van de minister wordt nader overleg gevoerd. Deze zal in 2020 in de nieuwe Archiefwet worden opgenomen. Over de deelname in het e-Depot zal een onderzoeksbureau een advies uitbrengen.

Het jaar 2019 was het eerste jaar dat het Zeeuws Archief zelf verantwoordelijk was voor beheer, onderhoud en instandhouding van de huisvesting. Daartoe is in 2019 een Europese aanbesteding afgerond voor een onderhoudspartij en is een senior medewerker gebouwsbeheer en facilitaire zaken aangetrokken. Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) blijft de eigenaar van het pand, het Zeeuws Archief huurt het pand van RVB.

Programma beheer

Wat was het doel?

Onder het programma beheer vallen alle werkzaamheden rond het fysieke en digitale beheer van de archieven en collecties, de conservering en restauratie van de archieven en collecties, de werkzaamheden in het kader van het e-Depot en het beheer van de stadhuiscollecties van de gemeenten Middelburg en Veere. Ook in 2019 was het doel om alle stukken zo te behouden en beheren, dat alle informatie vind- en raadpleegbaar is.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Inrichting depot en klimaatbeheersing

Dit jaar zijn depotcontroles uitgevoerd met behulp van kiemgetalmetingen en visuele controle in de depots van het Zeeuws Archief en in depots van derden, en zijn archieven bemonsterd. De depots zijn schoongemaakt volgens planning en nieuw binnengekomen archieven werden gecontroleerd en indien nodig door een extern bedrijf bestraald of door medewerkers van het Zeeuws Archief handmatig ontsmet. In 2019 is een proef gestart met visuele inspectie van te bemonsteren archief in plaats van het standaard nemen van veegmonsters. Op deze manier wordt wellicht minder archief bestraald. Na een jaar bekeken worden of het Zeeuws Archief hiermee doorgaat.

Restauratie en behoud

In 2019 is een administratief meldingssysteem opgezet om er voor te zorgen dat te restaureren stukken altijd traceerbaar zijn en weer op de juiste plek geretourneerd worden. Dit systeem is noodzakelijk geworden doordat het Zeeuws Archief per 1 januari 2019 ook gebruik maakt van het depot van het Waterschap Scheldestromen te Terneuzen. Vanaf 1 januari 2020 komt hier het depot in Vlissingen bij en vanaf 1 januari 2021 het depot in Zierikzee.

Er zijn dit jaar 41 restauraties uitgevoerd voor de diverse partners, waarvan twee door een extern restauratieatelier. Verder werden er originele stukken en foto's materieel voorbereid voor in- en externe exposities en werd tijd besteed aan werkzaamheden die onder het programma Informatie en Kennis - zakelijke dienstverlening vallen. De kosten en opbrengsten van deze projecten staan daar. Hieronder een opsomming van de conserverings- en restauratiewerkzaamheden die in 2019 zijn uitgevoerd:

- Verpakken van 80 meter archief stad Veere en 37 meter van gemeente Veere.
- Herverpakken van 35 meter archief Waterschap Scheldestromen.
- Verpakken van 9,5 meter glasnegatieven.
- Handmatige ontsmetting van 30 meter fotografische materialen.
- In 2019 zijn 200 kadastrale kaarten (vervallen plans van Walcheren en West-Zeeuws-Vlaanderen) gedigitaliseerd die in voorgaande jaren al waren geconserveerd.
- Voor het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland is 20 meter verpakt, is 40 meter ontsmet en uitgelijst. Daarnaast is 3 meter aan glasnegatieven verpakt en in het koude depot in Middelburg geborgen. Ook zijn naar aanleiding van meldingen vier restauraties uitgevoerd en hebben diverse opruimacties in het depot plaatsgevonden.
- In totaal zijn in 2019 10 boeken ingebonden.

Metamorfozeprojecten

In 2019 heeft het Zeeuws Archief opdracht gekregen van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) tot uitvoering van het Metamorfozeproject Sint Catharina Gasthuis Grave, 1291-1965, In dit archief bevinden zich ca. 33 meter papieren archief en ca. 2000 charters. De uitvoering is 2019 gestart en heeft een doorlooptijd tot eind 2020.

Daarnaast heeft het Zeeuws Archief in 2019 een aanvraag ingediend bij bureau Metamorfoze voor het archief van de Koninklijke Maatschap Wilhelminapolder en als aanvulling de meestoofarchieven

uit andere toegangen en van andere archiefdiensten in Zuidwest-Nederland, totaal 45 meter archief. Dit project is gehonoreerd door Bureau Metamorfoze en heeft een doorlooptijd van januari 2020 tot juli 2022.

In 2019 in de bewerking en digitalisering van de archieven van de Deputaten van de Classes Walcheren, Schieland (Rotterdam) en Amsterdam nagenoeg afgerond. In april 2020 wordt dit project opgeleverd. Tevens is het project van de kloosters Sint Catharinadal en Berne afgerond, een project dat voor het BHIC is uitgevoerd. Ook het Metamorfozeproject voor het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen is in februari 2019 opgeleverd.

e-Depot

In 2019 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van de werkprocessen voor de realisatie van het Zeeuws e-Depot en het dienstverleningsaanbod digitale duurzaamheid voor zorgdragers, dit in nauwe samenwerking met de medewerkers die belast zijn met het toezicht op de niet overgebrachte archieven van de aangesloten overheden. Doel is de optimale begeleiding van de zorgdragers in hun transitie van analoge naar digitale archiefvorming.

Ten behoeve van de opstart en bemensing van het groeiend aantal aansluittrajecten met lokale overheden, is geworven voor de versterking een Projectleider / adviseur digitale archivering. Deze nieuwe collega is gestart per 1 januari 2020.

Instrumentarium

De tenant van het landelijk e-Depot bij het Nationaal Archief (NA) vormt de basis voor preservatie, beheer en behoud in Preservica, van de naar het Zeeuws e-Depot overgebrachte data en bestanden. Samen met het Nationaal Archief en de andere RHC's garanderen we hier de duurzame beschikbaarheid van digitale archieven op de lange termijn. Het ZA neemt intensief deel aan alle onderdelen van de landelijke overlegstructuur en samenwerking van Nationaal Archief en RHC's voor de doorontwikkeling van deze landelijke infrastructuur.

Het belangrijkste issue in de ontwikkeling van het Zeeuws e-Depot was in 2019, en blijft dit ook in 2020, de koppeling van het e-Depot met het collectiebeheersysteem (CBS) van het Zeeuws Archief. Deze is noodzakelijk voor de realisatie van de raadpleegfunctionaliteit van de opgenomen digitale informatie, voor publiek en zorgdragers (zie ook Functioneel Beheer Archiefsystemen).

Het Digitaal Atelier is een verzameling tools die nodig is voor het analyseren en bewerken van bestanden voordat deze daadwerkelijk worden opgenomen in het e-Depot. In 2018 heeft het Zeeuws Archief de Recordmanagement Tool van VHIC aangeschaft. In 2019 is deze tool in samenwerking met de leverancier doorontwikkeld, zodat er beter ingespeeld kan worden op de voorwaarden van het e-Depot.

Aansluitkit

In 2019 zijn alle onderdelen van de aansluitkit herzien en geactualiseerd en in een uniforme opmaak gestoken. In het bijzonder het document *Voorwaarden aansluiting Zeeuws e-Depot* is inhoudelijk fors gewijzigd, in afstemming met de nieuwe versies TMLO 1.2 en 1.3.¹ De eisen aangaande metadata ontwikkelen we zo dat deze beter aansluiten op de praktijk van het werkprocessen en de inrichting van de applicaties van onze archiefvormers.

---

¹ TMLO: *Toepassingsprofiel metadatering lokale overheden*. In 2020 wordt deze standaard samen met het *Toepassingsprofiel Metagegevens Rijksoverheid (TMR)*, geïntegreerd en verder ontwikkeld tot een voor alle overheden te hanteren *Metagegevens Duurzaam Toegankelijke Overheidsinformatie (MDTO)*.

Aansluittrajecten

In 2019 zijn de aansluitingen van de gemeente Tholen (per 1 april) en Schouwen-Duiveland (per 1 juli) geformaliseerd in een Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Met Terneuzen is in 2019 een proces doorlopen waarbij tevens een uitsluitend recht is gevestigd voor overbrenging van zowel het analoge als het digitale archief naar het Zeeuws Archief. De Allonge e-Depot - een uitbreiding op de DVO analogoog archief – is begin 2020 ondertekend. Hiermee zijn de provincie Zeeland en vier Zeeuwse gemeenten per 1 januari 2020 formeel aangesloten op onze e-Depot-dienstverlening.

In 2019 zijn de eerste twee digitale archieven daadwerkelijk opgenomen in de testomgeving van het e-Depot, te weten:

- de Omgevingsvergunningen (bouwvergunningen) 2017-2018 van Aagtekerke, uit de applicatie Corsa (DMS, gedigitaliseerd)
- het zaaktype moties 2017-2019 uit de applicatie zaaksysteem.nl van de gemeente Schouwen-Duiveland (digital born)

Toegang via de website tot openbare archieven in het e-Depot

Om het publiek toegang te geven tot de openbare archiefstukken in het e-Depot (en ambtenaren tot niet openbare stukken) kondigde het Nationaal Archief de komst van twee webcomponenten aan, die - ingebouwd in de websites van RHC's - het mogelijk zouden maken archiefstukken te zoeken en te vinden, de beschrijving te tonen en het document op te roepen of te bekijken. Het Nationaal Archief en de RHC's hebben in 2019 echter besloten te kiezen voor een vereenvoudigde architectuur waarin de webcomponenten zijn vervallen. Daarvoor in de plaats worden in 2020 webservices ontwikkeld waarop de RHC's de zoek- en presentatiefuncties van de eigen websites kunnen aansluiten. Het Zeeuws Archief startte met de voorbereiding van deze aansluiting.

Om het inzien en de download van de overgebrachte bestanden nu alvast mogelijk te maken, worden deze naast de ingest als archiefexemplaren in het e-Depot, tijdelijk ook als raadpleegexemplaar gepubliceerd door middel van opname in MAIS-DDO en beschikbaarstelling via MAIS-MDWS. Deze dubbele werkwijze en opslag zijn om zorgdragers en hun inwoners te kunnen bedienen. Het Zeeuws Archief wenst deze situatie niet langer dan strikt noodzakelijk te laten voortbestaan. In 2020 wordt verder ingezet op de realisatie van koppelingen en webservices met leverancier De Ree archiefsystemen en het NA.

Verder in 2019:

- De gemeente Veere heeft de ervaring van de eerste overbrenging gebruikt voor de verbetering van de inrichting van de applicatie (metadata, export) en het werkproces digitalisering. Overbrenging van de geheel digitale omgevingsvergunningen 2017-2019 is in voorbereiding. Daarnaast wordt deelgenomen aan een project inrichting Notubox van Notubiz, ten behoeve van overbrenging van digitale raadsinformatie.
- Met de Provincie Zeeland is gestart met de inventarisatie van digitale archieven (quickscan) en hun bewaarstrategie. Medewerkers van het Zeeuws Archief draaien we mee in de projectgroep voor de implementatie van het nieuwe zaaksysteem (zaaksysteem.nl). Hier zorgen we bij de inrichting voor de inbreng van de eisen vanuit digitale duurzaamheid. Voor 2020 is analyse van Corsa (DMS) geprioriteerd.
- Met de gemeente Schouwen-Duiveland zijn naast de eerste overbrenging van de moties, afspraken gemaakt over de inrichting van de beperking op de openbaarheid in het zaaksysteem. Het zaaksysteem kent inmiddels ruim 260 zaaktypen, waarvan naar voorlopige inschatting 50 à 60 duurzaam bewaard moeten worden. De quickscan is beperkt opgepakt. Schouwen besluit na de ingest van het zaaktype moties - waar beperkingen op de openbaarheid niet speelt - te vervolgen met zaaktypen waar beperkingen op openbaarheid wel gelden. Daarnaast wordt de overbrenging van WABO-archieven – gedigitaliseerde omgevingsvergunningen op een netwerkschijf - onderzocht.

- In Tholen is de quickscan grondig aangepakt vanuit een lijst van meer dan 165 (!) toepassingen vanuit de ICT-architectuur in Blue Dolphin. Overbrenging uit Corsa is geprioriteerd.
- Met Terneuzen is vooruitlopend op de formele aansluiting gestart met de quickscan om grip te krijgen op de materie.
- Met de RUD is gestart met een verkenning van de mogelijkheden van opname en beschikbaarstelling in het e-Depot van de dossiers inzake vergunningverlening, toezicht en handhaving van alle deelnemers van de RUD.
- De reproductiescans van de analoge archieven die het Zeeuws Archief zelf heeft gemaakt, zijn in 2019 grotendeels opgenomen in het e-Depot.
- Met GR de Bevelanden is gesproken over de verschillende aspecten van digitale duurzaamheid, en in hoeverre het Zeeuws Archief de GR hierbij zou kunnen ondersteunen, ook gezien vanuit de rol van gemeentearchivaris van Kapelle.

In al deze trajecten krijgen we zicht op een fors werkterrein. Voorbereidingen van overbrengingen pakken we op als pilot-aanpak: veelal bewust met een beperkt maar representatief deel van het bestand. Dit 'om te leren' en om ervaringen terug te vertalen naar verbetering van inrichting van de bedrijfsprocessen (Informatie op orde) en applicaties (archiving by design).

Naar verwachting zullen in 2020 hiermee de overbrengingen van digitaal archief van de vijf aangesloten overheden naar het Zeeuws e-Depot verder op gang komen, zij het voorzichtig. Het adagium blijft: Begin!

Communicatie en samenwerking Zeeuwse overheden

In de zomer van 2019 is e-Depot nieuwsbrief 13 verschenen met daarin o.a. aandacht voor de ontwikkeling van de aanpak van aansluittrajecten en de resultaten van audits op de scankwaliteit in vervangingstrajecten bij twee zorgdragers.

In het kader van de Zeeuwse samenwerking zijn dit jaar twee bijeenkomsten georganiseerd:

- een kennisbijeenkomst met medewerking van Hans van Dormolen over de toetsing van de output van scanapparatuur
- een workshop TMLO waarin een live metadata mapping werd uitgevoerd vanuit de inrichting van het zaakstelsel van Vlissingen (Verseon, Circle Software)

Presentaties over de aanpak van het Zeeuws e-Depot:

- Bijeenkomst van de Adviseurs Digitale Informatie (ADI) van archiefinstellingen te Tilburg
- Kennisuitwisselingscongres voor gemeenten in Zuidwest-Nederland georganiseerd door VNG Realisatie te Breda
- Amsab-ISG en netwerk AIDA (Belgische archiefinstellingen)
- *RMTool Inspiratiedag* voor klanten van VHIC te Breda in november (RM = record-management)

Stadhuiscollecties

Onder het beheer van de stadhuiscollecties Middelburg en Veere valt:

- het uitoefenen van toezicht op het beheer van de verzamelingen van de gemeenten Middelburg en Veere
- registratie van de objecten en het doen van onderzoek naar de collectie
- het verzorgen van rondleidingen, lezingen en exposities
- het adviseren betreffende conservering, aankoop en bruikleen van voorwerpen uit de collectie
- het fungeren als in- en extern contactpersoon ten aanzien van de collecties
- het contact onderhouden met de Vereniging van Musea in Zeeland, Erfgoed Zeeland en Walcherse musea en erfgoedinstellingen

In het verslagjaar is regelmatig overleg gevoerd met de portefeuillehouders van Middelburg en Veere.

Objecten die in 2019 niet geëxposeerd werden, verblijven in depots in de oude stadhuizen van Veere en Middelburg, de COVRA in Vlissingen–Oost, het depot van het Zeeuws Archief, het mijnenmagazijn in Veere en de opslag van restauratieatelier Rijken in Koudekerke.

Toezicht wordt uitgeoefend op de in bruikleen gegeven objecten. Voor toezicht op de objecten in het stadhuis in Middelburg vond regelmatig overleg plaats met de UCR in de overlegcommissie Gotisch deel stadhuis. Voor het toezicht op de objecten in Museum Arnemuiden is regelmatig contact geweest met het bestuur van het de Stichting Oudheidkundig Museum Arnemuiden.

Registratie is een continu proces. In 2019 zijn in het beheersysteem nieuwe taxatiebedragen, veranderde standplaatsen, nieuwe kennis over herkomst van objecten en restauratieverslagen ingevoerd.

Het beheersysteem van de collectie Veere bevatte eind 2019 6.880 objecten. Het beheersysteem van de collectie Middelburg bevatte eind 2019 1.317 objecten. Specifiek onderzoek is gedaan naar glaswerk en portretten.

In november 2019 heeft het Zeeuws Archief in samenwerking met het Centrum Beeldende Kunst in Middelburg in het gemeentehuis in Domburg een expositie ingericht, ‘Samensmelting van oud en nieuw’. Hiervoor is bijzonder glaswerk uit de collecties van Middelburg en Veere en het Zeeuws Museum gecombineerd hedendaagse glaswerk van de Amersfoortse kunstenares Ans Bakker.

Bruiklenen

In 2019 is de langdurige bruikleen voortgezet van objecten die eigendom zijn de Stichting Buitenplaats Westhove, het Instituut Collectie Nederland, het Koninklijk Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, de Confrérie van Sint Sebastiaan te Middelburg, het Rijksmuseum Amsterdam en enkele particulieren en instellingen.

Langdurige uitlening van objecten aan de gemeenten Middelburg en Veere, de Stichting Delta Cultureel te Veere, de Oudheidkamer Oostkapelle, de Stichting Polderhuis Westkapelle, het Historisch museum in Arnemuiden, de Grote Kerk Veere/Stichting Nieuwe Muziek, het Zeeuws Archief, Stichting Streekmuseum IJzendijke en Stichting ‘het oude brandspuithuis’ zijn voortgezet. Ten behoeve van exposities en manifestaties zijn in 2019 objecten voor een beperkte periode uitgeleend aan het Zeeuws Archief (expositie Cornelis Goliath), het Marie Tak van Poortvlietmuseum te Domburg (jubileumexpositie Tak van Poortvlietmuseum 25 jaar), Museum Polderhuis Westkapelle (jubileumexpositie Zeeuwse Ringrijdersvereniging, Museum Veere (expositie Walvissen).

Beheer en behoud

Restauratieatelier De Valk in Middelburg heeft een houtskooltekening van de Westkappelse kunstenaar Gabriëlse geconserveerd. Restauratieatelier Martens in Aardenburg heeft een schilderij van een Arnemuidse hoogaars gerestaureerd. Zeven beelden gemaakt tussen 1931-1934 door Oswald Wenckebach afkomstig van de gevel van het Veerse stadhuis werden in 2012 onderdeel van de Veerse collectie en waren tot 2017 opgesteld in de Grote kerk van Veere. Daarna zijn ze voor onderzoek en conservering verplaatst naar een steenhouwerij in Utrecht. In 2020 zullen ze herplaatst worden in Veere.

Klokkenrestaurator Albert de Goeij uit Middelburg heeft de antieke klokken in het stadhuis van Middelburg onderhouden.

Metaalrestaurator Michiel Langeveld uit Amsterdam heeft zeven bolkronen geconserveerd en voorzien van e-candles.

Restaurator Stefan Schelling uit Kamperland heeft de scheepsbel van de H.M. Veere geconserveerd.

Publieksbereik

Lezingen, educatieve wandelingen en presentaties werden gegeven over cultuurhistorische onderwerpen. Het betrof hier onder andere de relatie tussen Veere en Portugal (ten behoeve van Portugese bestuurders), 150 jaar toerisme in de gemeente Veere (ten behoeve van de deelnemers het landelijk platform toerisme), de geschiedenis van Veerse stads- en gemeentesecretarissen (ten

behoefte van het congres van de Vereniging van Gemeentesecretarissen in Nederland), Stadhouders Willen V (ten behoeve van vrijwilligers van Museum Veere).

In het kader van een langlopend project Schotten in Zeeland is contact onderhouden met de werkgroep 'Trading Places' van het Nationaal Museum van Schotland in Edinburgh, de universiteiten van Edinburgh en Dundee en The National Records of Scotland. In dit kader heeft een student van de universiteit van Dundee onderzoek gedaan naar Veerse notarissen die in de 17de eeuw werkzaam waren voor Schotse kooplieden.

Wat heeft dit gekost?

	Realisatie 2019	2e wijziging Begroting 2019	Realisatie 2018
Programma beheer			
Totale lasten	591.580	584.822	669.897
Totale baten	-55.759	-53.941	-53.860
Saldo	535.821	530.881	616.037

Specificatie programma beheer

	Realisatie 2019	2e wijziging Begroting 2019	Realisatie 2018
Salarislasten programma beheer	481.569	471.824	407.452
Materiële lasten programma beheer			
- inrichting depot en klimaatbeheersing	67.590	71.235	66.283
- conserveren en restaureren	26.121	26.937	17.802
- stadhuiscollecties	15	500	9
- e-Depot	16.284	14.326	178.351
	110.011	112.998	262.444
Baten programma beheer			
- stadhuiscollectie Middelburg	-15.931	-15.412	-15.396
- stadhuiscollectie Veere	-39.828	-38.529	-38.464
- e-Depot	0	0	0
	-55.759	-53.941	-53.860
Bijzondere baten	0	0	0
Saldo	535.821	530.881	616.037

Programma informatie en kennis

Wat was het doel?

Het verwerven en toegankelijk maken van archieven en collecties, met als doel deze beschikbaar te stellen, het relatiebeheer met de ketenpartners in Zeeland en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archiefbescheiden bij de bij het Zeeuws Archief aangesloten overheidsorganisaties.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Acquisitie/Relatiebeheer

De analyse van de archieven van de provincie Zeeland 1950-1991 ten behoeve van het stellen van beperkingen aan de openbaarheid is in het verslagjaar afgerond. De formele overbrenging kan daardoor begin 2020 plaatsvinden, waarmee een lange periode uit de recente Zeeuwse geschiedenis voor het publiek ontsloten wordt.

In het afgelopen jaar vonden 121 nieuwe registraties plaats, waarvan 116 acquisities en 5 dequisities. De inhoud van de aanwinsten was ook nu weer interessant. Een voorbeeld hiervan is het filmmateriaal van Cornelis Johannes Kruijs Voorberge die in de periode vóór de Tweede Wereldoorlog en ook nog daarna verschillende alledaagse taferelen filmde zoals de oogst op het land, de appelpluk en schaatsende mensen. Het Zeeuws Archief ontving verder een deel van de verzameling van de waterstaatskundig ingenieur Johan van Veen. Hij wordt beschouwd als de geestelijk vader van het Deltaplan. Een aanwinst van een andere orde is het archief van Volkstuinvereniging Kweeklust Middelburg. Bijzonder is het koffertje met stukken uit de nalatenschap van de in 1944 in Engeland overleden Bernard Jansen uit Hulst. Kleindochter Anita de Kerf overhandigde het koffertje tijdens de Archievendag. Dequisitie vindt plaats als het voor de hand ligt om bepaalde informatieobjecten elders te bewaren. In 2018 werd archiefmateriaal ondergebracht bij de Koninklijke Bibliotheek en het Gemeentearchief Sluis.

Een medewerker van het Zeeuws Archief is lid van de Aanwijsc commissie van de rechtbank Zeeland-West-Brabant. Deze kwam in het verslagjaar niet bijeen.

Inspectie en advisering

Voor de gemeenten Kapelle en Schouwen-Duiveland, het waterschap Scheldestromen en North Sea Port Netherlands werd in het verslagjaar een rapportage (inclusief aanbevelingen) opgeleverd naar aanleiding van het onderzoek naar de informatiehuishouding aan de hand van de tien kritische prestatie-indicatoren. Eind 2019 is dit onderzoek bij de provincie Zeeland gestart en de bijbehorende KPI-rapportage wordt begin 2020 opgeleverd.

Met de provincie Zeeland, het waterschap Scheldestromen en de gemeenten Kapelle, Middelburg, Schouwen-Duiveland, Terneuzen en Veere is periodiek overleg gevoerd over het informatiebeheer in zowel het Strategisch Informatieoverleg (SIO) als het Tactisch Informatieoverleg (TIO).

De vernietigingslijsten van de aangesloten overheden zijn getoetst en een aanzet is gegeven tot het actualiseren van de procedure rondom vernietiging. In juni 2019 is een regionale bijeenkomst over de hotspotmonitor georganiseerd.

Aan de verschillende overheden zijn diverse adviezen uitgebracht, waaronder advies over:

- het handboek retrospectieve vervanging (Veere)
- het actualiseren van de archiefverordening en het besluit informatiebeheer (Schouwen-Duiveland, provincie Zeeland en Vlissingen)

- de datamigratie vanuit Squit XO naar Squit 20/20 (Terneuzen / RUD)
- het bewaren van audioverslagen van raadsvergaderingen (Kapelle)
- over het beschikbaar stellen van bodemdossiers aan gemeenten (provincie Zeeland)
- het implementeren van een nieuw zaaksysteem (Middelburg en provincie Zeeland)
- de beschikbaarstelling van de afgehandelde dossiers BRZO van RUD Zeeland aan DCMR Milieudienst Rijnmond (Provincie Zeeland / Terneuzen)
- de gevolgen voor de informatiehuishouding van de steeds intensievere samenwerking in GR de Bevelanden (Kapelle)
- de wateroverlast in de archiefruimte door zware regenval (Kapelle)
- de aanpak van de aanbevelingen uit de KPI-rapportage (waterschap Scheldestromen)
- de inzet van legacysystemen in verband met de uitfasering van informatiesystemen (provincie Zeeland, Vlissingen en Middelburg)
- (de organisatie van) het informatiebeheer in het algemeen (Veiligheidsregio Zeeland).

Met North Sea Port Netherlands en Sabewa Zeeland zijn afspraken gemaakt over de advisering naar aanleiding van de KPI-rapportage.

Verder is er deelgenomen aan overleggen van/over:

- De werkgroep DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) van het Samenwerkingsplatform Omgevingswet Zeeland
- Landelijk overleg provinciearchivarissen
- De coördinator Interbestuurlijk Toezicht van de provincie Zeeland en informatiemangers en archivarissen van de Zeeuwse gemeenten over de nieuwe vormgeving van het interbestuurlijk toezicht op de archieven door de provincie

De provincie Zeeland heeft samen met de andere provincies een aantal taken gemandateerd aan BIJ12, een uitvoeringsorganisatie van het IPO in Utrecht. Namens het Zeeuws Archief houdt de provinciearchivaris van Utrecht hier het toezicht op de niet overgebrachte archieven. In het laatste kwartaal van 2018 heeft hij geverifieerd of de blijvend te bewaren archiefbestanden van de taakvoorgangers van BIJ12 reeds waren overgebracht naar het Nationaal Archief. Dit bleek het geval tot en met 1987, maar niet daarna. Het onderzoek naar de archiefbestanden vanaf 1988 liep door in 2019.

Er zijn contacten geweest met medewerkers informatievoorziening en –management van BIJ12. In 2019 is BIJ12 gestart met het project ‘Digitaal informatie- en archiefbeheer’ (DIA) waarin de instrumenten en procedures worden ontwikkeld voor het informatiebeheer van BIJ12, die zijn opgenomen in de ‘Overeenkomst archiefbeheer’ die BIJ12 in 2018 met de opdracht gevende provincies heeft gesloten. Aan de basis van dit project liggen een nulmeting en aanbevelingen van adviesbureau Doxis. Inmiddels is duidelijk dat BIJ12 ervoor heeft gekozen om de gedigitaliseerde papieren originelen na scanning niet te vernietigen maar in opslag te houden. Een vervolgesprek over deze keuze en de andere producten van het project DIA loopt over de jaarwisseling met 2020 heen. In januari 2018 is naast de modelovereenkomst met de provincies een voorstel opgesteld voor het toezicht op de naleving van de Archiefwet door BIJ12.

Eind 2019 is het team Inspectie en Advies versterkt met een inspecteur (32 uur).

Primair toegankelijk maken

Archieven gemeente Veere

Nadat in voorgaande jaren de archieven van stad Veere en de gemeenten Biggekerke, Domburg, Gapinge, Oostkapelle, Serooskerke, Veere en Westkapelle waren bewerkt, zijn in het afgelopen jaar weer diverse inventarissen gereed gekomen van de archieven van de voormalige Veerse plattelandsgemeenten. Afgerond werden dit jaar de inventarissen op de archieven van de voormalige

gemeenten Aagtekerke (30 meter), Grijskerke, inclusief Buttinge en Hoogelande (35 meter), Koudekerke (65 meter), Meliskerke (45 meter) en Vrouwenpolder (40 meter). De bewerking van het archief van de voormalige gemeente Zoutelande (50 meter) is in 2019 nagenoeg voltooid. Hiermee zijn alle archieven van de voormalige Veerse plattelandsgemeenten die tot 1 juli 1966 een zelfstandige gemeente vormden, toegankelijk gemaakt. Verder zijn ook dit jaar weer enkele onderdelen van de toegang op het stadsarchief Veere verder verbeterd.

Archieven gemeente Kapelle

Vorbereidingen zijn getroffen voor de afhandeling van de formele overbrenging van de archieven die reeds bij het Zeeuws Archief berusten.

Archieven gemeente Terneuzen

Na de verhuizing van de archieven van de gemeente Terneuzen naar het depot van het Zeeuws Archief in januari is begonnen met het bewerken van enkele archieven van de gemeente Terneuzen: Gemeentebestuur Terneuzen 1796-1970, Kabinetsarchief burgemeester Terneuzen, 1963-1989 en Gemeente Axel 1816-1920. Ook is de bewerking van de archieven van de Rooms-katholieke parochies Gregorius de Grote 1961-1990 te Axel en van Philippus en Jacobus te Koewacht 1820-2010 opgepakt.

Waterschapsarchieven

De in de afgelopen jaren aan het Zeeuws Archief aangeboden aanvullingen op de hier in beheer zijnde archieven van de polders en waterschappen gelegen boven de Westerschelde en daterend van vóór 1995 zijn verwerkt. De stukken zijn toegevoegd aan de bestaande inventarissen, verpakt en geplaatst in het depot.

Overige

- Ten behoeve van het opstellen van een offerte een kaartenbestand van Rijkswaterstaat van 365 kaarten vergeleken met de hier aanwezige inventarissen en gecontroleerd op dubbelingen.
- Vrijwilligers van korfbalvereniging KV TOP uit Arnemuiden hebben gewerkt aan het toegankelijk maken van hun archief.
- Twee vrijwilligers werkten gedurende de woensdagochtenden verder aan de inventarisatie van kleine ontoegankelijke particuliere archiefbestanden.

Conversie toegangen Gemeentearchief Schouwen-Duiveland

Van de meer dan 600 toegangen en de bibliotheekcollectie van het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland is door De Ree archiefsystemen de aangeleverde export uit het archiefbeheersysteem van het gemeentearchief, Atlantis, geconverteerd. De geconverteerde bestanden zijn door het Zeeuws Archief verder ingericht en raadpleegbaar gemaakt op de websites van het Zeeuws Archief en het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland.

Functioneel beheer archiefsystemen

Het programma MAIS-Flexis (MF) van De Ree archiefsystemen BV is het centrale systeem voor vrijwel alle beheeraspecten van de archieven en collecties. In maart vond de migratie plaats van de database van de ICT-omgeving van het Zeeuws Archief naar de SaaS-omgeving van de leverancier. Deze migratie is soepel verlopen en door de gebruikers wordt geen verschil ervaren met de oude situatie. Door deze wijziging hoeft het Zeeuws Archief geen acties meer te laten uitvoeren voor updates van de Oracle-database en de applicatie MAIS-Flexis. Met de implementatie van MF in de SaaS-omgeving zijn ook de gebruikersaccounts opnieuw ingericht en beschikbaar gesteld aan de medewerkers van het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland. Doordat MAIS-Flexis nu bij de leverancier 'draait' kan ook gemakkelijk vanuit Zierikzee en het HIP in Terneuzen worden ingelogd in en gewerkt met de applicatie.

De medewerkers van GASD en de medewerkers die bij het HIP in Terneuzen werken, hebben een training gevolgd.

Nader toegankelijk maken

Beeldmateriaal

Voor de werkzaamheden voor het nader toegankelijk maken van beeldmateriaal (scannen en beschrijven) worden vrijwilligers ingezet. Er is gewerkt aan de aanvulling van het fotoarchief van de firma Torbijn, fotografen en uitgevers van prentbriefkaarten van Zeeland en West-Brabant over de periode 1913-1981 en aan het fotoarchief van de voormalige gemeente Sas van Gent, periode 1988-1997. Beide projecten zijn afgerond. Vrijwilligers van de Heemkundige Kring Sas van Gent startten met het beschrijven de gescande foto's uit het archief van de voormalige gemeente Sas van Gent. Zes oud-medewerkers van de voormalige fabriek Philips Lighting Middelburg bekend als Vitrite, werkten verder aan het beschrijven van het door hen gescande beeldmateriaal in MAIS-Flexis.

Conversie beeldbank Gemeentearchief Schouwen-Duiveland

De beschrijvingen van 100.000 foto's, prenten, prentbriefkaarten en tekeningen die behoren tot de Beeldbank van het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland zijn na conversie geïmporteerd in MAIS-Flexis. Ten behoeve van het beheer zijn de beschrijvingen in diverse rubrieken ondergebracht, waarna medewerkers en vrijwilligers van het gemeentearchief de draad weer konden oppakken. 40.000 Scans zijn met beschrijving online te raadplegen via de website van het Zeeuws Archief en het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland.

Persoonsgebonden bronnen

Door vrijwilligers is verder gewerkt aan het invoeren van persoonsgegevens uit diverse bestanden, met als doel deze beschikbaar te stellen via de online persoonsnamendatabase Zeeuwen Gezocht. Vrijwilligers werkten aan de volgende projecten:

- Doop-, Trouw- en Begraafregisters
- Leden gemeentebesturen 1853-1965 uit de Zeeuwse Jaarboekjes
- Sluisregisters Veere 1872-1937 (archief Rijkswaterstaat Directie Zeeland, Sluismeester Veere) Vonnissen Arrondissementsrechtbank Middelburg 1838-1939
- Bewerken series brieven uit archief Provinciaal Bestuur 1813-1832 (project Drost)
- Adresboekjes Middelburg (naoorlogse periode)
- Familiegeld Walcheren 1702-1805
- Bevolkingsregisters Walcheren (restant, na project Vele Handen 'Wonen op Walcheren' 2015-2017)

Vele Handen

In het kader van het project 'Thuis in Terneuzen' zijn de bevolkingsregisters van de voormalige gemeenten Axel, Biervliet, Hoek, Koewacht, Overslag, Philippine, Sas van Gent, Terneuzen, Westdorpe, Zaamslag en Zuiddorpe van vóór 1900 gedigitaliseerd en nader toegankelijk gemaakt op naam, geboortedatum en -plaats, beroep en religie. Van de 168 registers zijn circa 30.000 scans gemaakt die op het platform Vele Handen van Picturae zijn geplaatst en door circa 150 vrijwilligers online zijn ingevoerd en gecontroleerd. De voltooide bestanden zijn doorzoekbaar gemaakt op Zeeuwen Gezocht, de website van het Zeeuws Archief en Archieven.nl. De presentatie van dit project vond begin 2020 plaats.

Indicering DTB

De indicering van de DTB registers is in 2019 voortgezet. Het is een langlopend project met drie vrijwilligers dat over een aantal jaar zal zijn afgerond. De werkzaamheden bestaan vooral uit het creëren van overzicht in de nader toegankelijk te maken registers (die zich in meerdere archieven bevinden), het begeleiden van de vrijwilligers bij het invoeren en het bewerken en het uploaden van

de output van de vrijwilligers naar Zeeuwen Gezocht, de website van het Zeeuws Archief en de website Archieven.nl. In 2019 is gewerkt aan de nadere toegankelijkheid van onder meer de doop- en lidmatenregisters van Hoek en Kapelle en trouwregisters van Arnemuiden, Kapelle en Kleverskerke.

Conversie persoonsgebonden bestanden Gemeentearchief Schouwen-Duiveland

Het converteren van persoonsgebonden bestanden uit het archiefbeheersysteem Atlantis naar MAIS-Flexis was een intensief proces. Meer dan 200 bestanden, verdeeld over verschillende bronsoorten (zoals DTB-registers, Poorterboeken, Notariële akten) zijn geanalyseerd, geconverteerd, bewerkt en geïmporteerd in MAIS-Flexis. Van daar uit zijn de bestanden gepubliceerd op de website van het Zeeuws Archief/Zeeuwen Gezocht en de website van het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland.

Tol van Zeeland

Door zes vrijwilligers werd – overwegend vanuit eigen huis – gestaag verder gewerkt aan het corrigeren van de invoer van de tolpassages van de Tol van Zeeland in de periode 1584-1805, een onderdeel van het archief van de Rekenkamer van Zeeland. Dit is een zeer omvangrijke klus die de vele duizenden passages, personen, schepen en producten in kaart brengt.

Transcripties

Het Zeeuws Archief heeft de transcriptietool van De Ree archiefsystemen in gebruik. Deze tool maakt het mogelijk binnen de online omgeving van Archieven.nl transcripties te vervaardigen en te publiceren. Enkele vrijwilligers gebruiken deze tool onder begeleiding van een informatiebeheerder die de nodige rechten kan verlenen. Ook de werkgroep Paleografie in Zeeland (PaiZ) maakt gebruik van deze tool.

Digitalisering

Digitalisering houdt in: het materieel voorbereiden van de stukken, contacten onderhouden met de opdrachtgever, het controleren van de gemaakte scans aan de hand van originele archiefstukken, het koppelen van de scans aan metadata, het uitvoeren van metadata naar MAIS-MDWS zodat de scans gevonden en gepubliceerd worden en het opnemen van de scans in het e-Depot. In 2019 is er gedigitaliseerd in het kader van diverse metamorfozeprojecten, projecten zakelijke dienstverlening, de notariële archieven in het kader van het landelijke programma DTR en de service scannen op verzoek. Speciaal vermelding verdient in dit kader het project digitalisering stads- en armenrekeningen van Terneuzen en de stadsrekeningen van Axel, Philippine, Biervliet en Sas van Gent en de kaarten van de Zelandia Illustrata. Ter gelegenheid van het 250-jarig bestaan zijn met behulp van externe financiering de nog niet gedigitaliseerde kaarten uit het eerste deel van de historisch-topografische atlas Zelandia Illustrata van het Koninklijk Zeeuws Genootschap gedigitaliseerd. De scans zijn toegevoegd aan de beschrijvingen van het materiaal in MAIS-Flexis en in februari is de oplevering feestelijk gevierd omdat hiermee de volledige Zelandia Illustrata is gedigitaliseerd en online is te raadplegen via de website van het Zeeuws Archief en de website Archieven.nl.

Samenwerking gemeente Kapelle

In 2015 is in de DVO met de gemeente Kapelle afgesproken de samenwerking tussentijds te evalueren. Doel was om de gemaakte afspraken te toetsen op de uitvoering, met aandacht voor de manier waarop de uitvoering verloopt en hoe de partners dit ervaren. De uitkomst van de evaluatie was positief. Er is veel gebeurd in de periode dat de gemeente en het Zeeuws Archief samenwerken en de gemeente ervaart goede ondersteuning van het Zeeuws Archief.

Zakelijke dienstverlening

Onderstaande projecten zijn in 2019 afgerond.

Intervence	Bewerking archief Stichting Intervence en rechtsvoorganger(s) ca. 1918-2009, selecteren, ordenen en beschrijven 25 meter, materiële verzorging 20 meter
Gemeente Terneuzen	Deel 1: Digitaliseren en koppelen BS Terneuzen 1796-1980 Deel 2: Digitaliseren en koppelen BS Terneuzen 1796-2016 Aanvulling: Index op niet-openbare akten De oplevering vindt begin 2020 plaats.
BHIC	Metamorfozeproject betreffende de archieven van het Norbertijnenkloosters, Abdij van Berne en de priorij Sint Catharinadal te Oosterhout. Looptijd 2017-2019
Gemeente Schouwen-Duiveland	In 2018 is gewerkt aan de conversie vanuit Atlantis van de data van toegangen, nadere toegangen en beeldbank van het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland, naar de MAIS-Flexis database van het Zeeuws Archief. Voor het eind van het jaar is de conversie van het archievenoverzicht en de archieftoegangen van het gemeentearchief opgeleverd en zijn deze online beschikbaar. De conversie en publicatie van de beeldbank en de nadere toegangen zijn in 2019 afgerond.
	Toezicht en advies
	Behoudswerkzaamheden
	Detachering relatiebeheerder cultuurhistorie
RHO	De archivistische en materiële bewerking van het analoge archief Rho en rechtsvoorgangers ca. 1945-2013
Veiligheidsregio	Ondersteuning archief- en informatiebeheer
Gemeente Goes	Digitalisering kadastrale plannen 1870-1890
North Sea Port	Ondersteuning archief- en informatiebeheer
Gemeente Kapelle	KPI onderzoek
	Advies calamiteitenplan archieven
ZB Planbureau en Bibliotheek voor Zeeland	Sealen van affiches

Aan onderstaand project is in 2019 gewerkt maar wordt later afgerond:

BHIC	Metamorfozeproject betreffende Sint Catharina Gasthuis Grave, ca. 33 meter papieren archief en ca. 2.000 charters. Looptijd 2019-2020.
------	--

Wat heeft dit gekost?

Specificatie programma I&K

	Realisatie 2019	2e wijziging Begroting 2019	Realisatie 2018
Salarislasten programma informatie en kennis	747.007	760.450	645.881
Materiële lasten programma informatie en kennis			
- relatiebeheer, inspectie en acquisitie	3.890	4.007	4.065
- primair toegankelijk maken	65.232	75.631	69.465
- nader toegankelijk maken	4.551	4.350	2.774
- digitalisering	15.845	16.181	23.277
- DVO Waterschap Scheldestromen	0	0	6.680
- DVO's fysiek archief	75.523	76.188	0
- zakelijke dienstverlening	103.829	112.955	161.193
	<u>268.870</u>	<u>289.311</u>	<u>267.455</u>
Baten programma informatie en kennis			
- DVO Waterschap Scheldestromen	0	0	-5.698
- zakelijke dienstverlening	-225.564	-225.277	-382.265
	<u>-225.564</u>	<u>-225.277</u>	<u>-387.964</u>
Saldo	790.314	824.484	525.372

Programma Publieksbereik

Wat willen we bereiken?

Het Zeeuws Archief wil een gastvrij kenniscentrum zijn, zowel fysiek als digitaal, waar de geschiedenis van Zeeland professioneel en op uiteenlopende manieren wordt aangeboden en kan worden beleefd. Het Zeeuws Archief is een baken voor alle belangstellenden in de Zeeuwse historie. Middelen die hiervoor worden ingezet zijn:

- een goed lopend fysiek en digitaal infocentrum.
- een groeiend aanbod van archieven en collecties, toegankelijk via het internet en via het infocentrum/studiezaal. De toegang wordt vergemakkelijkt dankzij goede contextuele informatie die via uiteenlopende communicatiemiddelen wordt aangeboden.
- het coördineren, ontwikkelen en uitvoeren van educatieve projecten en activiteiten, cursussen en het fysiek en digitaal zichtbaar maken van de archieven en collecties.
- het organiseren van open dagen en het (laten) verzorgen van rondleidingen.
- het actief en passief naar buiten presenteren van de instelling en de collectie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het Zeeuws Archief vergrootte het publieksbereik van zijn collectie en profileerde zich als cultuurhistorisch knooppunt in Zeeland. Hiervoor werden in samenwerking met andere instanties diverse projecten en publicaties georganiseerd.

Infocentrum, fysiek en digitaal

Dienstverlening

Het aantal fysieke bezoeken en bezoekers is in 2019 stabiel gebleven ten opzichte van 2018. De reguliere werkzaamheden zijn uitgevoerd, zoals het helpen van bezoekers in de studiezaal en het lichten van stukken en het beantwoorden van vragen die via de email, de website, WhatsApp, schriftelijk en telefonisch binnenkomen. Tot de reguliere werkzaamheden behoort ook het uitlenen van stukken aan de gemeenten Middelburg, Veere, Kapelle, Terneuzen en de Provincie Zeeland. De gemeente Veere krijgt fysieke dossiers uitgeleend. De gemeente Middelburg is in oktober 2019 overgegaan naar het ontvangen van scans van dossiers in plaats van een fysiek dossier. De gemeenten Kapelle en Terneuzen en de Provincie Zeeland krijgen vanaf het begin van de samenwerking geen fysieke dossiers maar scans van stukken die men wenst te raadplegen. Voor een project laat de gemeente Middelburg scans maken van delen van bouwvergunningendossiers, hiervoor zijn in 2019 scans gemaakt uit 2.526 dossiers.

Dienstverlening in het HIP

In 2019 is het Gemeentearchief Terneuzen onderdeel geworden van het Zeeuws Archief en is het Zeeuws Archief verantwoordelijk voor de archieven van Waterschap Scheldestromen in Zeeuws-Vlaanderen. Om in Terneuzen de mogelijkheid te bieden stukken uit beide archieven te kunnen inzien is op 28 januari 2019 het Historisch Informatie Punt (HIP) geopend in het gebouw van het Waterschap in Terneuzen.

Het HIP is in principe elke week op maandag en woensdag open van 10 tot 16 uur. Hier kunnen stukken van Waterschap Zeeuws-Vlaanderen en van de gemeente Terneuzen geraadpleegd worden. De archieven van het Waterschap liggen in een depot in het gebouw in het Terneuzen en zijn daardoor altijd te raadplegen als de studiezaal open is. Archieven van de gemeente Terneuzen liggen in de depots in Middelburg, inzage in deze stukken wordt vooraf aangevraagd zodat stukken meegenomen kunnen worden naar Terneuzen.

De bezetting in het HIP bestaat uit een archivaris en een archiefassistent.

In 2019 is het HIP 97 dagen open geweest, in totaal zijn er 122 bezoeken afgelegd aan het HIP door 45 bezoekers. Uit de archieven van het Waterschap Zeeuws-Vlaanderen zijn 1349 stukken

aangevraagd. Er zijn 109 inventarisnummers uit het Gemeentearchief Terneuzen op verzoek meegenomen naar het HIP.

Fysiek en digitaal

De verbreding van de dienstverlening van fysiek (in de studiezaal) naar digitaal (zowel in de studiezaal als op afstand) zet zich voort. Steeds meer inventarisnummers worden gedigitaliseerd en zijn als scan in te zien. Steeds meer vragen worden digitaal gesteld, zowel via email, WhatsApp als via de knop die bij een inventarisnummer in Archieven.nl te vinden is.

Het aantal aanvragen voor scannen op verzoek lag in 2019 op 67, dit is zo'n 50% meer dan in 2018. In totaal zijn voor externe aanvragen 119 inventarisnummers gescand. Dit aantal is ruim twee keer zoveel als in 2018. Daarnaast heeft het Zeeuws Archief zelf 96 inventarisnummers laten scannen. Scans van afbeeldingen die al zijn gemaakt worden gratis ter beschikking gesteld aan het publiek. Het aantal keren dat die scans worden gedownload wordt niet geregistreerd. Als er geen scan aanwezig is dan kan tegen betaling een scan worden geleverd. In 2019 zijn daarnaast 22 afbeeldingen gescand. De afgelopen jaren is een dalende lijn te zien in de het aantal aanvragen, dit wordt veroorzaakt door het grotere aanbod.

Mijn Studiezaal, Informatieverzoeken en WhatsApp

Het Zeeuws Archief neemt deel aan het gratis online platform 'Mijn Studiezaal'. Deze functionaliteit is beschikbaar op www.archieven.nl. Bezoekers van de website kunnen gebruikmaken van een forum waar men vragen kan stellen, elkaar kan helpen met het vinden van informatie en waar medewerkers van archiefdiensten mensen kunnen begeleiden met onderzoek.

Het aantal verzoeken voor informatie via e-mail, onze website, WhatsApp, brief of telefoon, lag in 2019 hoger dan in 2018, we hebben zo'n 1100 verzoeken afgehandeld.

Sinds 2016 kunnen klanten contact opnemen via WhatsApp. In 2019 zijn 37 WhatsApp gesprekken gevoerd. Dit is aanzienlijk minder dan in 2018.

Samenwerking

De dienstverlening met het Genealogisch Centrum Zeeland (GCZ) in de studiezaal is in 2019 voortgezet. Ook dit jaar is gebleken dat de samenwerking positief werkt voor zowel bezoekers van het Zeeuws Archief als voor die van het GCZ.

Ook in 2019 was er een samenwerking tussen vrijwilligers van het EHOC (Etty Hillesum Onderzoekscentrum) en de studiezaal.

Sinds 2015 werken Kadaster en Zeeuws Archief samen in de vorm van het aanbieden van de Archiefviewer van het Kadaster in de studiezaal. Onderzoekers kunnen in de Archiefviewer vrijwel alle kadastrale informatie digitaal raadplegen.

Bruiklenen

In 2019 zijn ten behoeve van exposities 30 archiefstukken in bruikleen gegeven aan twee musea. De Nieuwe Kerk in Amsterdam kreeg 29 stukken uit het MCC-archief in bruikleen voor de 'Grote Suriname tentoonstelling'.

Website en webuitingen

Het jaar 2019 was het eerste volledige jaar van de nieuwe website die in oktober 2018 werd gelanceerd. Nadat webbouwer Pony Design Club zijn organisatie ingrijpend veranderde eind 2018, werd het onderhoud in 2019 voor het eerst uitgevoerd door Open Gemeenten. Eind 2019 is gebleken dat een nieuw bedrijf gezocht dient te worden gezocht voor onderhoud en doorontwikkeling.

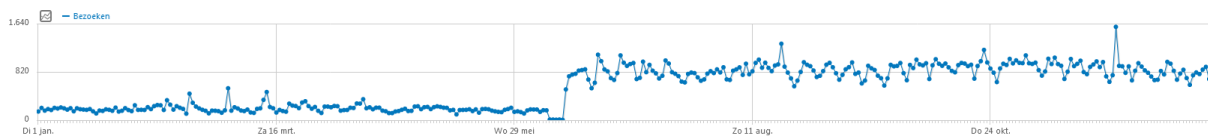
Statistieken en bezoekcijfers

Het Zeeuws Archief registreert op zijn nieuwe website Zeeuwsarchief.nl geen persoonlijke gegevens van bezoekers en gebruikt voor het registreren van statistieken over het gebruik het open source programma Matomo in plaats van Google Analytics. Het Zeeuws Archief is dus zelf eigenaar van de

gegevens. Voor het beheer (updaten) en de hosting van een grote website als die van het Zeeuws Archief is gekozen voor een eigen, betaalde Matamoserver.

De personendatabase Zeeuwen Gezocht, voorheen gepresenteerd via een aparte website, is geïntegreerd in de nieuwe site Zeeuwsarchief.nl. Ook opgenomen in de nieuwe website is de blogfunctie.

Tot begin juni werd aan bezoekers aan de website een cookiebar voorgeschoteld, waarin zij expliciet gevraagd werden in te stemmen met de registratie van hun bezoek aan de website. Veel bezoekers deden dat niet. Vervolgens is besloten om alle bezoeken te registreren (zonder persoonsgegevens). Na verwijdering van de cookiebar verviervoudigde het gemiddelde bezoekcijfer. De cijfers laten een consistent beeld zien. Daarom worden in de tabel hieronder voor 2019 de cijfers gegeven bij extrapolatie van het tweede halfjaar.

Zeeuwsarchief.nl (ZA) + Zeeuwengezocht.nl (ZG)	2017*		2018*		2019 extrapolatie
Aantal bezoeken/ sessies	380.268		343.535		318.030
	ZA 152.257	ZG 228.011	ZA 141.962	ZG 201.573	
Aantal paginaweergaven	3.322.319		3.021.422		3.568.622
	ZA 463.795	ZG 2.858.524	ZA 532.997	ZG 2.488.425	
Pagina's per sessie	ZA 3,05	ZG 12,54	ZA 2,98	ZG 12,35	n.v.t.
Acties per bezoeker	n.v.t.		n.v.t.		11,3
Gemiddelde bezoekduur	ZA 3:48	ZG 16:01	ZA 3:38 **	ZG 15:34	13:02
Bouncepercentage	ZA 47,6%	ZG 24,59%	ZA 48,53%**	ZG 25,61%	31%

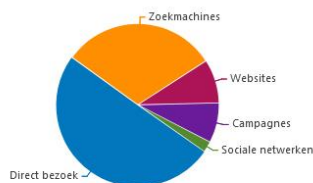
*gemeten in Google Analytics.

** gemeten in Google Analytics over jan-okt.

De helft van de bezoekers gaat rechtstreeks naar de site van het Zeeuws Archief. De andere helft komt binnen via zoekmachines (31%), andere websites (9%), campagnes (8%) en sociale netwerken (2%).

In onderstaande figuur toont het onderdeel Campagnes de bezoeken aan Zeeuwsarchief.nl vanaf websites van anderen die gebruikmaken van de door het Zeeuws Archief aangeboden open data. Het merendeel van deze bezoeken zijn afkomstig van OpenArch en een klein deel van bijvoorbeeld WieWasWie, Oorlogsbronnen e.d.

Van de bezoekers via sociale netwerken is meer dan de helft afkomstig van Facebook en minder dan de helft van andere sociale media zoals Twitter en LinkedIn.

De best bezochte pagina's zijn Onderzoek-het-zelf (de landingspagina met zoeken in de databases) met 87,2% van alle paginaweergaven, Zeeuwen Gezocht (de landingspagina met toegang en uitleg) met 2,9%, Zoekgidsen (1,4%), Zeeuwse verhalen (1,3%).

Op basis van de gemeten cijfers kan het volgende worden geconstateerd:

1. Zeeuwsarchief.nl. Door overgang naar een nieuw statistiekenprogramma en door integratie van Zeeuwsarchief.nl en Zeeuwegezocht.nl zijn de cijfers per jaar moeilijk te vergelijken. Het aantal bezoeken lijkt in 2019 te zijn gedaald met circa 25.000 naar zo'n 318.000. Het aantal paginaweergaven is daarentegen met circa 500.000 gestegen naar ruim 3,5 miljoen. Bezoekers brachten gemiddeld 13 minuten door op de site. Het bouncepercentage – het percentage bezoekers dat na het openen van één pagina vertrekt van de site – is met 31% laag.
2. Onderzoek. Veruit de belangrijkste reden voor bezoek aan de website is het doen van onderzoek. De landingspagina Onderzoek-het-zelf met toegang tot de databases is met 87% van alle paginaweergaven de best bezochte pagina.
3. Herkomst bezoekers Zeeuwsarchief.nl. Genealogische websites als Open Archieven en WieWasWie spelen een rol van belang in de bezoekcijfers van Zeeuwsarchief.nl, terwijl de invloed van de digitale nieuwsbrief 'n Zee van Tijd en de eigen sociale media (nog) gering is.
4. Sociale media. Belangrijk voor de zichtbaarheid van de organisatie is de inzet van social media. Het bereik is belangrijk omdat het Zeeuws Archief zich hier inhoudelijk kan profileren als hét historisch centrum van Zeeland. Het aantal volgers op Twitter is opnieuw met 200 gestegen naar 3.924. Datzelfde geldt voor volgers op Facebook; aan het einde van 2019 had het Zeeuws Archief 1628 volgers en waren er bij 1.467 berichten likes geplaatst. Het aantal volgers op Instagram is bijna verdubbeld naar 607 en op LinkedIn is dit aantal gestegen naar 312. Het team dat de content op social media verzorgt, is verbreed naar de communicatiemedewerkers en een medewerker van het infocentrum.
5. Slavenhandel. Het aantal bezoeken aan de blog over de reis van het slavenschip *de Eenigheid* is met 400 gestegen naar bijna 13.500. Het aantal bezoeken aan de (oude) educatieve website over de slavenreis van *de Eenigheid* is stabiel gebleven met bijna 1.700. Hoewel het Zeeuws Archief in 2019 de Juryprijs van de Geschiedenis Online Prijs heeft gewonnen is het aantal bezoekers aan de digitale expositie *Handelaar in slaven* op het platform Google Arts & Culture nog steeds laag. Bij professionals op het gebied van slavernij is het nieuws over de prijswinnende expositie goed ontvangen en dat heeft geresulteerd in sterkere banden met landelijke belangengroeperingen.
6. Wat staat daer? De landelijke online paleografietool wordt goed bezocht: zo'n 900 gebruikers vanuit Zeeland met circa 2.650 bezoeken van gemiddeld 7:58 minuten.

Inhoud en integratie website

Aan de website is in 2019 de content van twee educatieprojecten toegevoegd. Het betreft de educatieve site over de slavenreis van *de Eenigheid* die lesopdrachten en werkbladen voor scholieren van het basis- en voortgezet onderwijs bevat. Het andere project is de site over de verwoesting en herbouw van Middelburg in de Tweede Wereldoorlog.

De content van de website is verder uitgebreid met onderzoeksdossiers over migratie naar de Verenigde Staten en over de trans-Atlantische slavenhandel. Andere aanvullingen betreffen nieuws, blogberichten, zoekgidsen die hulp bieden bij onderzoek, een verhaal over de Zeeuwse kaartenmaker Cornelis Goliath, een interactieve kaart van Zeeland met oude gemeentegrenzen en een kaart met het werkgebied van het Zeeuws Archief. Het uiterlijk van de webpagina's Zeeuws e-Depot werd in lijn gebracht met de bestaande communicatiemiddelen van het Zeeuws e-Depot.

De beoogde zoekgids over de Zeeuwse relatie met Schotland, te maken in samenwerking met het archief in Edinburgh, zal in 2020 worden toegevoegd.

De content van de genealogische website Zeeuwegezocht.nl is in 2019 overgenomen in Zeeuwsarchief.nl. De hosting van die website is beëindigd en de url verwijst nu naar de betreffende webpagina op Zeeuwsarchief.nl.

Ook opgenomen in Zeeuwsarchief.nl is de blogfunctie. De aparte blogs via blogspot en blogger voor het Zeeuws Archief en voor Zeeuwen Gezocht werden in 2018 niet verder uitgebreid. De laatste blogposten verwijzen naar Zeeuwsarchief.nl.

Met zowel het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland als het Gemeentearchief Vlissingen werden verkennende gesprekken gehouden over de verhuizing van webcontent naar Zeeuwsarchief.nl. Beide

archiefdiensten kiezen voor aansluiting bij het Zeeuws Archief en hun websites zullen in 2020 en 2021 gaan doorverwijzen naar het Zeeuws Archief.

Publicatie via platforms van derden

- Zeeuwseankers.nl. Het Zeeuws Archief is deelnemer in het samenwerkingsverband Zeeuwse Ankers, samen met Erfgoed Zeeland, Het Zeeuws Landschap, Provincie Zeeland, Stichting Landschapsbeheer Zeeland, VVV Zeeland, ZB | Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, Zeeuws Museum. Op het platform Zeeuwseankers.nl presenteren deelnemers cultuurhistorie thema's, verhalen, activiteiten en routes. Het Zeeuws Archief maakte zijn archieven en collecties ook doorzoekbaar via het platform en deelt daarnaast beschikbare webcontent.
- [Wikimedia](https://www.wikimedia.org/). Het Zeeuws Archief heeft nog geen nieuwe lemma's op Wikipedia gepubliceerd. Er is één beeld op WikiCommons gepubliceerd; de kaart van Middelburg gemaakt door Cornelis Goliath.
- [Google Arts & Culture](https://artsandculture.google.com/). De in 2017 gepubliceerde online expositie *Handelaar in slaven* op Google Arts & Culture is in februari 2019 bekroond met de Juryprijs van de landelijke, tweejaarlijkse Geschiedenis Online Prijs. De jury was van mening *“dat het Zeeuws Archief een belangrijk en controversieel verhaal op een bijzonder meeslepende manier vertelt, aan de hand van een oud scheepslogboek. [...] De site laat zien hoe toegankelijk een eeuwenoud archiefstuk kan zijn, en hoe archieven verhalen kunnen vertellen. Het verhaal is feitelijk, informatief, niet sentimenteel en toch bloedstollend. Het betreft een online presentatie met een evenwichtige combinatie van tekst en afbeeldingen, waaronder veel historische documenten. Tekst en afbeeldingen ondersteunen elkaar uitstekend, de digitale vorm wordt optimaal benut. De juryleden werden in het verhaal gezogen en verleid om steeds weer door te klikken om verder te lezen. [...] De jury is onder de indruk van hoe het Zeeuws Archief op basis van kennis en historische bronnen met eenvoudige en voor iedereen beschikbare digitale middelen op neutrale wijze een boeiend en tegenwoordig ook controversieel verhaal vertelt.”*

Nieuwsbrief & persberichten

Het Zeeuws Archief publiceert een digitale nieuwsbrief getiteld *'n Zee van Tijd* via MailChimp. Zo'n 2500 abonnees ontvingen de nieuwsbrief zesmaal in 2019 in hun mailbox. De nieuwsbrieven kunnen online worden gelezen via een link op Zeeuwsarchief.nl naar MailChimp. Circa 1550 abonnees klikten op meerdere links per nieuwsbrief.

De nieuwsbrief Zeeuws e-Depot zal naar verwachting in 2020 via MailChimp verzonden worden.

Persistent identifiers en open data

In december 2019 zijn persistent identifiers ingevoerd in MAIS-MDWS, waardoor alle beschrijvingen in de archiefinventarissen een uri (uniform resource identifier) hebben gekregen. De uri is een permanente link die niet kan verouderen. Het Zeeuws Archief heeft daartoe een overeenkomst met SURFSara afgesloten.

Persistent identifiers zijn ook van belang bij het aanbieden van open data. Het Zeeuws Archief is bronhouder van digitaal erfgoed. Als bronhouder zorgt het Zeeuws Archief ervoor dat erfgoed informatie naar elkaar kan verwijzen, bijvoorbeeld door het gebruik van gemeenschappelijke terminologiebronnen. Het Zeeuws Archief wil zijn erfgoed informatie gaan delen volgens de principes van Linked Open Data (LOD). Daardoor kunnen dienstverleners erfgoed informatie combineren en er bruikbare toepassingen mee ontwikkelen voor hun eindgebruikers. Deze afspraken vallen binnen de Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur (DERA).

Het Zeeuws Archief wil meer kennis en ervaring met LOD verwerven. Als proefproject is in 2019 begonnen met een dataset van de reizen van schepen van de Middelburgse Commercie Compagnie (MCC) en de plantages in voormalige koloniën in de Caraïben afkomstig uit het archief van de MCC. De archieven en collecties worden ook via Archives Portal Europe (APE) en Europeana aangeboden aan het publiek.

Toegangen en nadere toegangen worden als open data aangeboden via MAIS-MDWS in de website van het Zeeuws Archief.

Wat staat daer? – paleografiewebsite

Het Zeeuws Archief neemt actief deel aan de website *Wat staat daer?* met content en met gebruik van de website in de paleografiecursussen.

Educatie en Exposities

Onderwijs

Het Zeeuws Archief was in het schooljaar 2018-2019 opgenomen in het aanbod van Kunsteducatie Walcheren voor het primair onderwijs met een programma over de burgerlijke stand, met gebruikmaking van de landelijke archiefeducatiewebsite 'Allemaal op papier'. Educatievrijwilligers geven gastlessen op school en begeleiden de schoolkinderen in het Zeeuws Archief. Een educatievrijwilliger volgde de training 'Rondleiden' bij Erfgoed Zeeland. De andere educatievrijwilligers zullen dat komend jaar doen.

Het educatieve programma van het Zeeuws Archief werd aangeboden als onderdeel van een cultuurmenu en in het vrije aanbod. Het cultuurmenu wordt niet meer - zoals voorheen - toegewezen aan scholen. Leerkrachten kunnen zelf kiezen aan welke programma's ze deelnemen. Dat levert minder inschrijvingen op dan toen cultuurmenu's nog werden toegewezen. Daardoor wordt het streven om ieder Walchers basisschoolkind tijdens zijn schooltijd tenminste één keer in het Zeeuws Archief te ontvangen, moeilijker te verwezenlijken. Toch levert het aanbieden van het programma voor het primair onderwijs via Kunsteducatie Walcheren meer basisschoolbezoeken op dan in de jaren dat het Zeeuws Archief daar geen gebruik van maakte.

Het programma van het Zeeuws Archief werd gevolgd door de groepen 7/8 van 10 basisscholen uit de drie Walcherse gemeenten. In het voorjaar van 2019 werden 19 gastlessen op de scholen gegeven en 19 archiefintroductions in het archief verzorgd voor 19 groepen, in totaal 425 leerlingen. Het Zeeuws Archief blijft inzetten op contacten met intermediairs. Basisscholen werken in toenemende mate met Interne Cultuur Coördinatoren. Die bepalen het culturaanbod voor de scholen.

Uiteraard wordt ook geïnvesteerd in contacten met de HZ-PABO en programma's voor PABO-studenten. Als de leerkrachten van de toekomst op de hoogte zijn van het bestaan vanarchieven en wat ze er mee kunnen als onderdeel van hun lesprogramma, zullen zij ook gemakkelijker de weg naar het archief weten te vinden met hun leerlingen. Elk jaar verzorgt het Zeeuws Archief workshops voor PABO-studenten die erop gericht zijn het belang van omgevingsonderwijs onder de aandacht te brengen en het creatieve gebruik van archiefbronnen te stimuleren.

Naast de scholen die het Zeeuws Archief bezochten via de cultuurmenu's, brachten ook andere scholen een bezoek. Zij bezochten het Zeeuws Archief voor introductions over handel, slavenhandel, driehoekshandel, enz.

Vaak kwamen zij meerdere keren en met verschillende klassen in het kader van diverse thema's en programma's in het curriculum: University College Roosevelt Middelburg, Universiteit van Amsterdam, Hogeschool Amsterdam, Hogeschool Zeeland-PABO, Nehalennia SSG Middelburg, Christelijke Scholengemeenschap Walcheren CSW Middelburg, Goese Lyceum Goes, Reynaert College Hulst, School met den Bijbel Sommelsdijk, Keurhove Middelburg en Zomerschool Vlissingen. Verschillende scholen hebben een educatieve speurroute van het Zeeuws Archief door de stad gelopen.

In het verslagjaar werden in totaal, inclusief de activiteiten binnen het cultuurmenu, diverse onderwijsactiviteiten georganiseerd voor 1173 leerlingen/studenten en 106 docenten/begeleiders in alle onderwijsvormen.

Cursussen

In het kader van deskundigheidsbevordering van gebruikers van archieven organiseerde het Zeeuws Archief in samenwerking met de Zeeuwse Volksuniversiteit negen cursussen: 'Paleografie voor gevorderden', 'Paleografie voor ver gevorderden', 'Wonen in een monumentenpand', 'Slim zoeken met gedigitaliseerde kaarten', 'Kijkje achter de schermen – de depots', 'Zoeken en vinden op de nieuwe website van het Zeeuws Archief' en 'Op reis met Willem V'. Aan de zeven cursussen deden in totaal 77 cursisten mee.

Exposities

In de expositiekelders van het Van de Perrehuis waren in 2019 twee tentoonstellingen te zien.

- 'De 9 levens van Cornelis Goliath (1617-1660) – Wereldberoemd kaartmaker in Zeeland en Zuid-Amerika', van 4 oktober 2018 tot en met 2 oktober 2019.

De Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief ondersteunde de expositie financieel en regelde rondleidingen voor leden van Rabobank Walcheren/Noord-Beveland. Het Zeeuws Archief verzorgde in totaal acht rondleidingen waarbij ongeveer 200 Rabobankleden van het aanbod gebruik maakten. Daarnaast verzorgde het Zeeuws Archief een rondleiding voor medewerkers van een nieuwe zakelijke sponsor van de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief, het bedrijf Delta Marine Crewing. Scholengemeenschap CSW Van de Perre gebruikte de expositie als afronding van het onderwerp Gouden Eeuw van het vak geschiedenis. Acht klassen HAVO/VWO 2, zo'n 200 leerlingen, werden rondgeleid.

- 'Op reis met Willem V – Een vorstelijke reis door achttiende-eeuws Zeeland', van 30 oktober 2019 tot 2 mei 2020. Deze tentoonstelling werd in samenwerking met het KZGW gemaakt ter gelegenheid van het 250-jarig bestaan van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen.

De twee tentoonstellingen werden in 2019 bezocht door in totaal 5.868 bezoekers.

In het archiefcafé was van 12 februari 2018 tot en met 31 december 2019 de foto-expositie 'VOC-handel met Ceylon' van Jan Koeman te zien.

Overige activiteiten

Het Zeeuws Archief verleende medewerking aan het Verhalencafé, een initiatief van Zeeuwse Ankers, waarin het Zeeuws Archief participeert. Het thema was 'Bewaren voor de eeuwigheid'. Het Zeeuws Archief is vertegenwoordigd in de kerngroep van het Kennisplatform Educatie & Presentatie op de overheidswebsite KIA/Pleio. De landelijke netwerkdag van het Kennisplatform Educatie & Presentatie was gewijd aan het thema Inclusieve samenwerking.

Het Zeeuws Archief nam in april 2019 deel aan de Twitteractie #Archive30 van ARA Scotland, de overkoepelende organisatie van archiefinstellingen in Schotland. De twee wereldwijde Twitterinitiatieven 'Follow An Archive' en 'AskArchivists' hielden op 9 juni, Internationale Archiefendag, het internationaal twitterevenement #Something #IAD19, waarbij de hele dag een uur lang een bepaald thema centraal stond. Het Zeeuws Archief deed daaraan mee.

In 2019 werden door het Platform 'Wij Zijn De Stad' van de Vereniging Ondernemers Middelburg enkele filminterviews gehouden en gepubliceerd onder de titel 'Het Archief is de Stad – De Stad is het Archief'. De filmpjes werden verspreid via de website, de Facebookpagina en het Twitteraccount van 'Wij Zijn De Stad'.

Het Zeeuws Archief nam ook dit jaar weer deel aan het Zeeuws Solargraphy Project van de Volkssterrenwacht Philippus Lansbergen te Middelburg. Halfjaarlijks wordt de baan van de zon vastgelegd door middel van enkele pinhole camera's. De resultaten worden gedeeld via de website, het weblog en de sociale media van het Zeeuws Archief. Zoals elk jaar zijn de solargraphs van het Zeeuws Archief ook te zien op de wereldwijd gerenommeerde website Spaceweather.

Externe communicatie

Blog slavenreis *de Eenigheid* / Archief MCC / Nieuwe Kerk in Amsterdam

De Nieuwe Kerk in Amsterdam opende in oktober 2019 *De Grote Suriname-tentoonstelling*. De geschiedenis over de slavenhandel is in beeld gebracht met archiefstukken uit het archief van de Middelburgse Commercie Compagnie (MCC) uit het Zeeuws Archief. Het Zeeuws Archief leverde daartoe een belangrijke inhoudelijke bijdrage.

Ook te zien in *De Grote Suriname-tentoonstelling* is de trailer die gemaakt werd voor de blog over de slavenreis van het MCC-schip de *Eenigheid* uit 1761-1763. Het Zeeuws Archief publiceerde de weblog in 2013-2015.

De medewerkers van het Zeeuws Archief hebben in november 2019 gezamenlijk de expositie bezocht. De Nieuwe Kerk in Amsterdam heeft de tentoonstelling wegens succes verlengd tot en met 1 maart 2020. Naar verwachting zullen 150.000 mensen een bezoek brengen.

Rondleidingen

Medewerkers gaven rondleidingen aan jonge ambtenaren van de Drechtstedengemeenten, leden van de Vereniging Officieren Cavalerie, het Vrouwennetwerk Zeeland, en de Studiegroep Historische Kaarten uit Breda.

Op locatie verzorgde het Zeeuws Archief lezingen; variërend van een lezing voor de Vrijburgh-conferentie in het Braziliaanse consulaat in Amsterdam tot een lezing voor de leden van de Heemkundige Kring in Walcheren in Middelburg.

De expositie over Cornelis Goliath kreeg veel aandacht in de media, onder andere met achtergrondartikelen in vaktijdschrift *Caert-Thresoor* en het regionale dagblad *PZC* en een interview op Omroep Zeeland. Waterschap Scheldestromen en Rabobank Walcheren/ Noord-Beveland publiceerden over de expositie in hun publiekstijdschriften. Ook werd de expositie opgenomen op de website van Codart, het internationale netwerk van conservatoren van Nederlandse en Vlaamse kunst, en op het online Maritiem Portaal.

De tentoonstelling heeft naar schatting zo'n 1650 bezoekers getrokken.

Relatie Zeeland – Michigan

Ter gelegenheid van het werkbezoek van de provincie Zeeland aan de staat Michigan in de V.S. heeft het Zeeuws Archief een drieslagkaart gemaakt met de titel *From Zeeland with Love*. Een link in de kaart leidt naar een onderzoeksdossier op Zeeuwsarchief.nl. Het Zeeuws Archief heeft de kaart benut voor de relatievorming tijdens het werkbezoek in oktober 2019.

Relatie Zeeuws Archief – Smithsonian's NMAAHC

Tevens is bij het werkbezoek de relatie gelegd met het Smithsonian's National Museum of African American History and Culture (NMAAHC) in Washington, evenals bij de uitreiking van de Four Freedoms Awards in New York, waarbij Lonnie Bunch, de oprichter van het NMAAHC een van de laureaten was. Het Zeeuws Archief heeft voor die gelegenheid een specifieke folder gemaakt over het archief van de MCC en de blog over de slavenreis van de *Eenigheid*. Een link in de folder leidt naar een onderzoeksdossier op Zeeuwsarchief.nl.

Open dag en Vriendenlezing

De jaarlijkse open dag was gewijd aan Vriend + Vijand – 400 jaar Zeeland / Verenigd Koninkrijk. Hiermee sloot het Zeeuws Archief aan bij de actualiteit en alle ontwikkelingen rondom de Brexit. De traditionele Vriendenlezing, waarbij een bekende Nederlander vertelt over de rol van archieven en archiefonderzoek in zijn werk, werd dit jaar gegeven door prof. dr. Marita Mathijssen en werd bijgewoond door ongeveer 250 personen.

Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief

Het aantal vrienden is in 2019 gestegen naar 265.

De businessclub van de Stichting Vrienden groeit langzaam. Twee grote sponsors zijn OOS International en de Rabobank Walcheren/Noord-Beveland. Voor ZIB was 2019 het laatste jaar. Er zijn verder tien bedrijfssponsors die gedurende drie jaar 250 euro sponsors.

Voor de Rabobank zijn rondleidingen door de Goliath-tentoonstelling georganiseerd.

Dankzij de Vriendenstichting heeft het Zeeuws Archief twee prenten van twee Engelse etsers kunnen verwerven. Het betreft het werk van Charles John Watson (1846-1927), ets van de haven van Veere uit 1899 en Malcolm Osborne (1880-1963), de Lange Jan in Middelburg, ca 1920.

De Stichting Vrienden heeft sinds 2019 een comité van aanbeveling, bestaande uit drs. J.M.M. Polman, Commissaris van de Koning provincie Zeeland, mevrouw D. Hollestelle, directeur/eigenaar van de Koninklijke Hollestelle Groep uit Goes en L. Overdulve, Founder/Owner/CEO van Holding OOS International Group BV uit Serooskerke.

Zeeuws e-Depot / Zeeuwse samenwerking

De afdeling communicatie heeft in het kader van externe communicatie de e-Depotbijeenvakkomsten georganiseerd. Ook werd aansluitend hierop de e-Depotnieuwsbrief gemaakt en binnen en buiten Zeeland verspreid.

Open Monumentendag

Het Zeeuws Archief nam opnieuw deel aan de jaarlijkse Open Monumentendag. Ongeveer 200 bezoekers kregen van medewerkers een korte rondleiding van een half uur door het 18de -eeuwse stadspaleis, het Van de Perrehuis.

Nieuwsberichten

Versturing van digitale

- nieuwsbrieven 'n Zee van Tijd' gericht op het publiek
- nieuwsbrieven Zeeuws e-Depot bestemd voor overheden
- persberichten

Het Zeeuws Archief communiceerde over onder andere de volgende onderwerpen:

- De opening van het Historisch Informatiepunt (HIP) Terneuzen
- Zeeuws Archief winnaar Geschiedenis Online Prijs 2019
- Voor het KZGW heeft het Zeeuws Archief de conservering, digitalisering en online publicatie van de historisch-topografische atlas Zelandia Illustrata en ook van 300.000 pagina van de 200 jaar genootschapsgeschiedenis gereed gemaakt
- Het Zeeuws Archief heeft een uitgebreide collectie brouwrapporten van de historische Zeeuws-Vlaamse brouwerij 'De Volharding' gedigitaliseerd.
- De gemeente Tholen kiest officieel voor aansluiting bij het Zeeuws e-Depot en het Zeeuws Archief gaat de digitale archieven van de gemeente Tholen beheren.
- Het Zeeuws Archief heeft twee brieven verworven die nieuw licht werpen op de overgave van Zeeland in 1795 aan Frankrijk.
- Een wandeling langs verdwenen monumenten en andere onzichtbare bouwwerken in Middelburg, naar idee van het Zeeuws Archief, is verschenen als gidsje. De uitgave is een initiatief van boekwinkel De Drvkkery in Middelburg. Het Zeeuws Archief maakte de wandeling voor de open dag van 2017 over het onderwerp De Verdwenen Stad.
- Het oudste poorterboek van Nederland dateert uit 1302 en komt uit Zierikzee. Het Zeeuws Archief heeft in samenwerking met het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland alle Zierikzeese poorter- of poortersboeken gedigitaliseerd en online gepubliceerd.
- Het Zeeuws Archief heeft de digitalisering van twee eeuwenoude kloosterarchieven voltooid. Het gaat om het archief Abdij van Berne dat bewaard wordt in de abdij van Berne in Heeswijk en om

het archief van de priorij Sint-Catharinadal dat bewaard wordt in het klooster van de zusters Norbertinessen in Oosterhout, beiden Noord-Brabant.

- Circa 40.000 foto's, kaarten, prenten en tekeningen van het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland zijn toegevoegd aan de online beeldbank van het Zeeuws Archief.
- De verhuizing van het gemeentearchief van Vlissingen naar het Zeeuws Archief.
- De directeur van het Zeeuws Archief brengt met een delegatie van de Provincie Zeeland een werkbezoek aan de Amerikaanse staat Michigan. Ze reizen vervolgens door naar New York, om de uitreiking van de Four Freedom Awards bij te wonen en maken een tussenstop bij Lonnie Bunch van het National Museum African American History & Culture (NMAAHC) te Washington.
- Archiefstukken uit het archief van de Middelburgse Commerciale Compagnie (MCC) zijn te zien in De Grote Suriname-tentoonstelling, in De Nieuwe Kerk in Amsterdam.

Historisch Café

In iedere provincie organiseerde een archiefinstelling een Historisch Café voor de 'Jonge Historicus van het Jaar', samen met Stichting Jonge Historici en Jong KNHG. Op 2 mei heeft het Zeeuws Archief het Historisch Café ontvangen in het auditorium en Archiefcafé. Daaraan namen ongeveer 30 mensen deel.

Theater na de Dam

Jeugdtheaterschool Zeeland heeft in de aanloop naar de Dodenherdenking op 4 mei een voorstelling gespeeld op de zolder van het Zeeuws Archief. Dit gebeurde in het kader van Theater na de Dam, waarbij theatermakers en artiesten in heel Nederland zich inzetten om deze dag van extra betekenis te voorzien. In het verhaal zijn archiefstukken van het Zeeuws Archief verwerkt. Er zijn, verdeeld over 4 momenten, 120 bezoekers geweest.

Erfgoedsamenwerking

Het Zeeuws Archief is hét cultuur-historisch knooppunt van Zeeland. Die doelstelling wordt behaald door de samenwerking met vele partners en samenwerkingsverbanden.

- Het Zeeuws Archief participeert in de Stichting Historisch Onderzoek Zeeland en begeleidt daarin mede de totstandkoming van een boek over Jacob Hendrik Schorer, de eerste Commissaris van de Koning van Zeeland. Het Zeeuws Archief vervult tevens de rol van secretariaat.
- Het Zeeuws Archief werkt in het kader van de Stichting Historisch Onderzoek Zeeland mee aan de totstandkoming van een publicatie over Zierikzee, ter gelegenheid van het feit dat de stad 800 jaar stadsrechten heeft. Gesproken is over een mogelijk nieuw project over de schutterijen in Zeeuws-Vlaanderen.
- Het Zeeuws Archief werkte mee in de provinciale werkgroep "De Tweede Wereldoorlog in 100 foto's". Dit resulteerde in de keuze van 25 Zeeuwse oorlogsfoto's die doorgaan naar de voorselectie van 100 landelijke foto's. Op de website www.in100fotos.nl is de provinciale selectie te zien. Op 30 maart 2020 zal de keuze van 100 foto's bekend gemaakt worden in het gebouw van de Tweede Kamer in Den Haag.
- Het Zeeuws Archief neemt deel aan het overleg Gouden Eeuw van de Gemeente Middelburg, waarin Zeeuwse erfgoedprojecten in het thema Gouden Eeuw worden verzameld en gepresenteerd aan intermediairs op het gebied van toerisme;
- Het Zeeuws Archief is toegetreten tot het landelijke Netwerk Slavernijverleden.
- Het Zeeuws Archief werkte mee aan de voorbereiding van de Suriname tentoonstelling in de Nieuwe Kerk in Amsterdam in 2019.
- Het Zeeuws Archief onderhoudt contacten met, werkt samen met en verleent diensten aan de het Genealogisch Centrum Zeeland, Werkgroep Cultuur Historie van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen (KZGW), de Werkgroep Industrieel Erfgoed, de Heemkundige Kring Walcheren, Omroep Zeeland, het Etty Hillesum Onderzoekscentrum en de Walcherse Archeologische Dienst.

- Het Zeeuws Archief is initiator in het overleg e-Depot Zeeuwse overheden.
- Het Zeeuws Archief werkt samen met de UCR voor specifieke onderwijsprogramma's.
- Het Zeeuws Archief participeert in Zeeuwse Ankers en stelt zijn data beschikbaar voor de ankerplaatsen in Zeeland.
- Het Zeeuws Archief werkt mee aan het project Struikelstenen, herinneringsplaatsen voor weggevoerde Joodse inwoners van Zeeland.
- Het Zeeuws Archief ontving diverse bezoekers uit binnen- en buitenland, specifiek voor het archief over slavenhandel.
- Het Zeeuws Archief neemt deel aan de Wetenschappelijke Raad Zeeland ten behoeve van kennisprojecten voor Zeeland.
- Het Zeeuws Archief werkt mee aan de krant Zeeuws Weerzien, een project van historische kranten voor ouderen.
- Het Zeeuws Archief beheert de historisch topografische atlas Zelandia Illustrata voor het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen.
- Diverse medewerkers van het Zeeuws Archief nemen (ook in hun eigen tijd) bestuurs- en redactielidmaatschappen van erfgoedinstellingen en erfgoedverenigingen in Zeeland voor hun rekening.
- Er is een collegiale uitwisseling met collega's in Zeeland, Oost- en West Vlaanderen in het Vlaams-Zeeuws archivarissenoverleg.
- In het DOZA onderhouden de archiefdiensten in Zeeland contact. Het Zeeuws Archief levert de voorzitter.
- Met partijen in Zeeuws-Vlaanderen werd regelmatig overlegd over de toegankelijkheid van archieven.
- Het Zeeuws Archief participeert in de werkgroep Black Achievement Month.
- Het Zeeuws Archief werkt samen met het Zeeuws Museum, ZB|Planbureau en Bibliotheek voor Zeeland, Erfgoed Zeeland, en met diverse musea in Zeeland.

Huisvesting

- Genealogisch Centrum Zeeland, sinds 2014 ook opgenomen in de studiezaal van het Zeeuws Archief, deels in aparte ruimten
- Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen
- Natuurkundig Gezelschap
- Walcherse Archeologische Dienst
- Eddy Hillesum Onderzoekscentrum
- Godshuizen Middelburg

Wat heeft dit gekost?

	Realisatie 2019	2e wijziging Begroting 2019	Realisatie 2018
Programma publieksbereik			
Totale lasten	623.204	574.574	562.848
Totale baten	-12.146	-12.092	-13.806
Saldo	611.057	562.482	549.042

Specificatie programma publieksbereik

	Realisatie 2019	2e wijziging Begroting 2019	Realisatie 2018
Salarislasten programma exploitatie	521.948	466.801	451.008
Materiële lasten programma exploitatie			
- infocentrum	31.312	33.891	47.208
- web uitingen	53.158	54.425	37.185
- educatie	4.584	4.734	12.336
- externe communicatie	12.202	14.723	15.111
	101.256	107.773	111.840
Baten programma exploitatie			
- infocentrum	-8.627	-8.967	-7.432
- web uitingen	0	0	0
- educatie	-1.840	-1.603	-3.038
- externe communicatie	-1.679	-1.522	-3.337
	-12.146	-12.092	-13.806
Saldo	611.057	562.482	549.042

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

	Realisatie 2019	2e wijziging Begroting 2019	Realisatie 2018
Algemene dekkingsmiddelen			
Bijdrage Nationaal Archief	-1.209.790	-1.209.788	-1.202.447
Bijdrage Nationaal Archief: behoud	-50.263	-50.263	-48.601
Bijdrage Nationaal Archief: huur, beheer en onderhoud	-1.699.512	-1.699.512	0
Bijdrage Nationaal Archief: DTR	-153.666	-153.666	-153.666
Bijdrage Middelburg	-472.241	-472.241	-456.624
Bijdrage Veere	-136.066	-136.066	-131.566
Bijdrage Veer e-Depot	-18.102	-18.102	-9.051
DVO Provincie Zeeland	-642.873	-642.873	-632.127
DVO Provincie Zeeland e-Depot	-60.608	-60.608	-30.304
DVO Waterschap	-318.116	-318.116	-239.768
DVO Kapelle	-32.465	-32.465	-31.922
DVO Terneuzen	-369.461	-369.461	-90821,19
DVO Schouwen-Duiveland	-32.010	-16.005	0
DVO Tholen: e-Depot	-18.116	-18.116	0
Verhuur depot- en kantoorruimte	-25.563	-24.522	-19.513
Overige algemene dekkingsmiddelen	-223.655	-206.467	-29.048
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-5.462.506	-5.428.269	-3.910.362

* Verhuur depotruimte. In 2019 is depotruimte verhuurd aan:

- Gemeente Middelburg (287 meter bestanden die nog niet in aanmerking komen voor archiefwettelijke overbrenging, inclusief 14 meter inzake de WMO en 45 meter Dienst Stadsbeheer)
- Gemeente Veere (70 meter bestanden die nog niet in aanmerking komen voor archiefwettelijke overbrenging)
- Vereniging Zeeuwse Gemeenten (14 meter)
- Stichting de Zeeuwse Ombudsman (6 meter)
- Veiligheidsregio (30 meter)
- Suikerunie (2 meter koude berging)
- Justid (10 meter koude berging)

Overzicht overhead

	Realisatie 2019	2e wijziging Begroting 2019	Realisatie 2018
Overhead			
Salarislasten overhead	707.206	689.031	591.241
Overige personeelslasten	172.700	169.260	154.004
Huur Rijksvastgoedbedrijf	379.083	379.083	834.904
Huisvestingslasten	231.382	246.905	252.078
Huisvestingslasten beheer en onderhoud	1.267.065	1.268.598	0
Organisatielasten	215.632	220.976	232.067
Afschrijvingslasten	26.524	27.174	23.230
Rentelasten	23.616	23.616	26.521
Incidentele baten	0	0	0
Totaal overhead	3.023.208	3.024.644	2.114.046

Overzicht vennootschapsbelasting

	Realisatie 2019	2e wijziging Begroting 2019	Realisatie 2018
Vennootschapsbelasting			
vennootschapsbelasting 2016 en 2017	0	0	15.333
vennootschapsbelasting 2018	0	0	19.600
vennootschapsbelasting 2019	15.000	15.000	0
Totaal vennootschapsbelasting	15.000	15.000	34.933

Overzicht onvoorzien

	Realisatie 2019	2e wijziging Begroting 2019	Realisatie 2018
Onvoorzien	0	15.000	0

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onder weerstandsvermogen wordt in deze jaarverantwoording het volgende verstaan:

- Weerstandcapaciteit: dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover het Zeeuws Archief kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn.

Weerstandscapaciteit

Algemene reserve

Het Zeeuws Archief beschikt over een algemene reserve die wordt aangehouden als bufferfunctie voor de exploitatiekosten. Een afwijking in de realisatie wordt in eerste instantie niet verrekend met de partners, maar komt ten gunste of ten laste van de algemene reserve. De algemene reserve mag maximaal 10% van de gezamenlijke bijdragen bedragen.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve personeel wordt aangehouden ten behoeve van personeelskosten vanwege langdurig ziekten, eventuele wachtgeldverplichtingen, organisatieveranderingen/reorganisaties, extra opleidingskosten, vervanging tijdens ouderschapsverlof e.d.

Jaarlijks ontvangt het Zeeuws Archief in de lumpsum van OCW een bedrag dat besteed dient te worden aan behoud. Het bedrag dat jaarlijks niet wordt besteed, wordt aan de bestemmingsreserve behoud toegevoegd.

De bestemmingsreserve programma's wordt aangehouden om werkzaamheden die in een bepaald jaar niet zijn uitgevoerd, in een later stadium uit te laten voeren.

Egalisatiereserve

Er kunnen verschillen optreden tussen het vastgestelde indexeringspercentage en het percentage waarmee het prijspeil van de totale lasten van het Zeeuws Archief stijgt. Indien het vastgestelde percentage hoger is dan de reële prijsstijgingen, wordt het meerdere niet teruggevorderd van het Zeeuws Archief. Evenmin wordt in geval van een indexeringspercentage dat lager is dan de reële prijsstijgingen nadere compensatie verleend. Om verschillen meerjarig te kunnen opvangen, heeft het Zeeuws Archief een egalisatiereserve gevormd. In eerste instantie om indexeringsverschillen tussen huurbetaling en huurbijdrage op te vangen in verband met de hoogte van de te betalen huur. In 2018 is de huur aanzienlijk naar beneden bijgesteld en in 2019 wordt deze nog lager. Een beroep op de egalisatiereserve zal nu vooral gedaan worden indien de salariskosten meer stijgen dan ze worden vergoed in de bijdragen van de drie partners.

Risico's

In 2018 is besloten het Zeeuws Archief per 1 januari 2019 zelf de verantwoordelijkheid te geven voor het beheer en onderhoud van het pand, in plaats van het RVB. Hiertoe wordt de huur vanaf 1 januari 2019 op een andere wijze berekend en valt deze veel lager uit. Het Zeeuws Archief ontvangt op basis van een in 2016 opgesteld Meerjaren Onderhouds- en Instandhoudingsplan een bijdrage van OCW voor het beheer en onderhoud. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat deze bijdrage voldoende is. Verder is bovenstaande in eerste instantie voor drie jaar afgesproken. Onduidelijk is nog wat er na die drie jaar gebeurt, dit is aan de minister van OCW.

De minister van OCW heeft in 2018 een stelselherziening van de RHC's aangekondigd. Hierover is in 2019 verder gesproken. Er is nog geen duidelijkheid over de uitwerking die dit krijgt voor het beheer van de analoge en digitale archieven.

Kengetallen

In het kader van de vernieuwing van de BBV dienen gemeenten en provincies een uniforme basisset van financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze verplichting geldt ook voor gemeenschappelijke regelingen. In onderstaande tabel zijn voor het Zeeuws Archief drie van de vijf verplichte kengetallen opgenomen. De kengetal grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing.

Jaarverslag 2019

Verloop van de kengetallen

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2018	2019	2019
netto schuldquote	-23,00%	-12,66%	-26,92%
solvabiliteitsratio	52,21%	14,58%	40,65%
structurele exploitatieruimte	1,40%	-5,55%	8,49%

De verschillen hebben hun oorsprong in het feit dat dit een momentopname is. Indien bijvoorbeeld de kwartaalfactuur voor de huur en de salariskosten voor december aan het eind van die maand nog in de vlottende passiva zouden zitten en dus nog niet betaald zijn, krijgt men gezien de omvang van de betreffende facturen (meer dan € 400.000) een ander beeld dan wanneer de betreffende facturen begin januari zouden zijn geboekt.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Het Zeeuws Archief is gehuisvest aan het Hofplein te Middelburg in een monumentaal pand met een moderne vleugel. Het pand wordt gehuurd van het RVB en sinds 1 januari 2019 is het Zeeuws Archief verantwoordelijk voor onderhoud, beheer en instandhouding van het pand in plaats van het RVB. Hiertoe is eind 2018 een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met het RVB. Van OCW heeft het Zeeuws Archief in 2019 een bijdrage van € 1.699.512,- ontvangen ten behoeve van huur, beheer, onderhoud en instandhouding. Daarnaast heeft het Zeeuws Archief in 2019 een eenmalig bedrag ontvangen voor achterstallig onderhoud van € 692.518,-.

De huurovereenkomst met het RVB heeft een looptijd van drie jaar en wordt stilzwijgend verlengd tot de minister eventueel een ander standpunt inneemt.

In het eerste kwartaal van 2019 is de Europese aanbesteding afgerond om te komen tot een partij die beheer, onderhoud en instandhouding regelt. De Europese aanbesteding is onder begeleiding van GBM Advies gedaan. Vanaf 1 mei 2019 is het onderhoudscontract met Kuijpers BV ingegaan. Ook is per 1 mei 2019 een senior medewerker gebouwbeheer en facilitaire zaken aangesteld om een en ander in goede banen te leiden.

Naast het preventief onderhoud en het verhelpen van storingen is een aantal projecten uitgevoerd, zoals de vervanging van de stoombevochtiging in de Lussanetvleugel, het buitenschilderwerk aan de voorkant van het Zeeuws Archief, het vervangen van sensoren en ruimteopnemers, vervangen van de gasaansluiting en het op proef aanbrengen van zonwerende folie. Ook is in 2019 opdracht gegeven voor de vervanging van de stoombevochtiging in de nieuwbouvvleugel. Dit zal in het eerste kwartaal van 2020 worden afgerond en opgeleverd. In 2019 zijn stappen gezet voor het plaatsen van zonnepanelen op het dak van het nieuwbouwgedeelte binnen het kader van het Solariseproject van de gemeente Middelburg. Hiertoe dient eerst het dak te worden vervangen. Dit stond al in de planning vanwege achterstallig onderhoud waardoor de afgelopen jaren de nodige lekkages plaats hebben gevonden. Er kan nu rekening gehouden worden met het feit dat er zonnepanelen op komen te liggen, bijvoorbeeld ten aanzien van het gebruik van isolatiemateriaal. Eind 2019 is het meerjaren onderhouds- en investeringsplan (MOIP) bijgesteld. De financiële middelen die in 2019 niet aangewend zijn, zijn gedoteerd aan een voorziening beheer en onderhoud gebouw. Met behulp van deze voorziening en met de jaarlijkse bijdrage van OCW kan het MOIP uitgevoerd worden.

De inventaris van de depots, de kantoren, het infocentrum, de expositieruimte en het restauratieatelier is eigendom van het Zeeuws Archief. Dit geldt ook voor de ICT-apparatuur.

Paragraaf financiering

Wettelijk kader

De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van renterisico's. Het beheersen van risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het uitzetten van gelden en afsluiten van leningen met een prudent karakter. Daarnaast zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht tot het hebben van een treasurystatuut. Het statuut heeft onder andere als oogmerk de kwaliteit van de uitvoering van de treasuryfunctie te verhogen alsmede de transparantie van het besluitvormingsproces te verbeteren. Dit statuut is in 2016 vastgesteld.

Kasstromen

De bevoorschotting vanuit het Rijk heeft in 2019 per kwartaal plaatsgevonden en vanuit de gemeenten per maand. De salariskosten zijn door de gemeente Middelburg maandelijks halverwege de volgende maand in rekening gebracht en door het Zeeuws Archief binnen twee weken aan de gemeente Middelburg betaald. De huurkosten zijn door RVB per kwartaal in rekening gebracht en door het Zeeuws Archief betaald.

Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt de ruimte verstaan die overheidsorganisaties hebben om zaken met kort geld (rentetypische looptijd korter dan 1 jaar) te financieren. Deze is bij ministeriële regeling bepaald als percentage van de totale lasten. Voor openbare lichamen is dit percentage bepaald op minimaal 8,2%.

Leningen

Per 1 juli 2000 is een annuïteitenlening afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten die per 1 juli 2026 afloopt:

- * 25-jarige lening met een rentepercentage van 6,02% en een jaarlijks contractueel te betalen bedrag van 74.775,89 Euro.

Financiering van de investeringsuitgaven

In 2019 is geïnvesteerd in in hoogte verstelbare bureaus die speciaal op maat zijn gemaakt voor het restauratie-atelier. Daarnaast is geïnvesteerd in de vervanging van de telefooncentrale. Hiertoe waren nieuwe switches nodig om gebruik te kunnen maken van voice over IP. Verder zijn er enkele laptops aangeschaft ten behoeve van het HIP in Terneuzen en ten behoeve van restauratie en behoud in verband met de werkzaamheden in Schouwen-Duiveland. Het Zeeuws Archief beschikte in 2019 over voldoende liquide middelen en hoefde voor deze investeringsuitgaven geen lening aan te gaan.

Uitzettingen

Vanaf december 2013 zijn decentrale overheden en gemeenschappelijke regelingen verplicht om bij het rijk te gaan schatkistbankieren op grond van de wet verplicht schatkistbankieren van 4 juli 2013 (ingangdatum 14 december 2013). Dat heeft gevolgen voor de uitzettingen van het Zeeuws Archief. (Tijdelijke) extra middelen boven een bedrag van € 250.000,- (gerekend op kwartaalbasis) dienen bij de schatkist te worden ondergebracht. Daarover wordt een minimale rente berekend.

Paragraaf bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Personeel

Per 31 december 2019 werkten in totaal 53 personen bij het Zeeuws Archief met een vast of tijdelijk dienstverband. Deze vervulden in 2019 37,35 fte. Dit betreft 35,34 fte met een vast dienstverband en 2,01 fte met een tijdelijk dienstverband. Van de 2,01 fte werkten in 2019 elf studenten en scholieren bij het Zeeuws Archief die gezamenlijk voor heel 2019 1,08 fte vervulden. De totale salarislasten voor vast en tijdelijk personeel bedroegen in 2019 € 2.480.818,55,-. Daarnaast is voor een bedrag van € 151.125,69,- aan uitzendkrachten/gedetacheerden ingehuurd t.b.v. metamorfozeprojecten, projecten zakelijke dienstverlening, projecten t.b.v. Terneuzen inclusief HIP en projecten toegankelijk maken.

De salarisadministratie is uitbesteed aan de gemeente Middelburg. Jaarlijks brengt de gemeente Middelburg hiervoor door middel van een factuur kosten in rekening. Verder wordt voor de uitkering van een bovenwettelijke uitkering gebruik gemaakt van de diensten van VismaReat. Daarnaast maakt het Zeeuws Archief gebruik van MKbasics in verband met ziekteverzuim-aangelegenheden maar ook voor werkplekonderzoeken en overige arbo-aangelegenheden.

Het ziekteverzuimpercentage onder de medewerkers met een vast en tijdelijk dienstverband bij het Zeeuws Archief bedroeg in 2019 2,22% gecorrigeerd voor langdurig zieken (inclusief langdurig zieken is het percentage 5,99%). De ziekmeldingsfrequentie bedroeg in 2019 1,30.

In het kader van het in werking treden van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren is in 2019 een personeelshandboek opgesteld en door het bestuur vastgesteld.

Vrijwilligers

Vrijwilligers verrichtten zowel in het archief als op afstand de volgende werkzaamheden: (nader) toegankelijk maken van archieven en collecties, vertalen, transcriberen van oude handschriften, genealogische informatie toegankelijk maken en inlichtingen verstrekken, educatie-activiteiten, behoudswerkzaamheden, beantwoorden reacties Zeeuwen Gezocht, scannen en beschrijven beeldmateriaal.

In 2019 kregen alle vrijwilligers van het Zeeuws Archief een overeenkomst aangeboden. 54 vrijwilligers en vier nieuwe vrijwilligers hebben de overeenkomst ondertekend. Drie vrijwilligers hebben besloten hun werkzaamheden te beëindigen.

Interne communicatie

Sleutelwoorden voor de dienstverlening van het Zeeuws Archief zijn: openheid, transparantie en samenwerking. Diezelfde sleutelwoorden gelden daarmee ook voor interne communicatie, de basis van alle bedrijfsprocessen. Interne communicatie moet bijdragen aan een goede onderlinge informatie-uitwisseling, samenwerking en kennisdeling. De onderstaande instrumenten worden hiervoor ingezet en blijken effectief en waardevol:

- Werken in teamverband en in project-/werkgroepen bevordert samenwerking en kennisdeling
- Algemene personeels-informatiebijeenkomsten (API), tenminste 4x per jaar of zoveel vaker als nodig. Directie en medewerkers informeren elkaar over voor de organisatie belangrijke ontwikkelingen, actueel nieuws, projecten, activiteiten, plannen, werkprocessen, etc.
- Agenda, hoofdpunten en notulen van de (tweewekelijkse) MT-vergaderingen worden gepubliceerd op intranet
- ViceVersa, het intranet van het Zeeuws Archief, wordt actief gebruikt voor onderlinge informatievoorziening over actueel nieuws, activiteiten, werkafspraken en personeelszaken

- Team publieksbereik heeft ter stimulering van de informatie-uitwisseling binnen het Zeeuws Archief een laagdrempelig format ontwikkeld, 'In & Uit'. Hierbij is iedereen welkom om nieuws en wetenswaardigheden te delen. De bijeenkomsten met een lengte van minimaal 15 en maximaal 30 minuten zijn in november gestart. Gemiddeld woonden twintig medewerkers de bijeenkomsten bij
- In het kader van een traject voor organisatieontwikkeling hebben medewerkers van het Zeeuws Archief een fleeccevest met opdruk 'n Zee van Tijd' ontvangen

De componenten intern samenwerken en kennisdelen wil het Zeeuws Archief verder versterken door medewerkers in staat te stellen en vooral te motiveren, te inspireren en te stimuleren om klantgericht met elkaar samen te werken en kennis te delen. Bijvoorbeeld door:

- Ontwikkeling van functionele en technische vaardigheden van medewerkers waardoor ze kunnen samenwerken en kennis delen (apparatuur, programma's, processen)
- Werkbezoeken brengen of korte stages afspreken bij collega-archiefdiensten of overheden in of buiten Zeeland
- Het op peil brengen en houden van de kennis van medewerkers door cursussen en interne educatie over de inhoud en samenstelling van onze collectie en de mogelijkheden om die collectie beschikbaar te stellen aan uiteenlopende publieksgroepen
- Het Zeeuws Archief organiseerde voor de medewerkers personeelsbijeenkomsten (API's) in het auditorium, waarin verschillende onderwerpen door MT-leden en collega's werden gepresenteerd en toegelicht. Ook vrijwilligers zijn hierbij welkom
- Een medewerkersdag over klantgericht werken onder leiding van Anton van der Kruk en Monique van den Heuvel droeg bij aan het organisatieontwikkelingstraject dat het Zeeuws Archief is gestart.

Medezeggenschap

In 2019 heeft de directeur regelmatig overlegd met de ondernemingsraad van het Zeeuws Archief. De OR is in 2019 geheel vernieuwd.

Kennisontwikkeling

Medewerkers van het Zeeuws Archief hebben afgelopen jaar diverse cursussen gevolgd en kennissessies bijgewoond:

- Kennisbijeenkomst Archieven
- Cursus Algemene Verordening Gegevensbescherming
- Zaaksysteem live
- Archiefdagen
- Data Privacy congres
- Cursus MAIS-Flexis applicatiebeheer
- Opleiding Archiefassistent

Bestuurlijke organisatie

Het dagelijks bestuur bestaat uit mevrouw G.W. van Montfrans-Hartman, voorzitter en rijksbestuurder, de heer J.J. Aalberts, wethouder Middelburg en de heer R.J. van der Zwaag, burgemeester Veere. Zij maken ook deel uit van het algemeen bestuur, dat verder bestaat uit de heer F.W. Weisglas, rijksbestuurder, de heer A.J. Koppejan, rijksbestuurder en de heer Chr. Dekker, wethouder Middelburg. Mevrouw dr. J.L. Kool-Blokland is directeur van het Zeeuws Archief.

Huisvesting

Zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Begrotingsrechtmatigheid

Uit de programmarekening blijken de gerealiseerde lasten ten opzichte van de begroting na wijzigingen te zijn overschreden voor het programma 'Beheer' en het programma 'Publieksbereik'. Zoals uit de nadere toelichting van het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening blijkt, zijn deze overschrijdingen veroorzaakt door hogere salarislasten in het algemeen en door een verschuiving van de salarislasten van het programma 'informatie en kennis' naar het programma 'publieksbereik'.

De overschrijdingen bij de programma's passen binnen het door het bestuur uitgezette beleid. Het was niet mogelijk deze overschrijdingen eerder te signaleren. Met het vaststellen van de jaarrekening zal het bestuur de desbetreffende overschrijdingen alsnog autoriseren.

JAARREKENING 2019

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(voor bestemming van het resultaat)

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
ACTIVA		
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa	404.859	460.524
<u>Vlottende activa</u>		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.730.181	1.678.083
Overige vorderingen	275.034	163.819
	4.005.215	1.841.902
<i>Liquide middelen</i>	188.263	171.024
<i>Overlopende activa</i>	206.196	192.950
TOTAAL ACTIVA	<u>4.804.533</u>	<u>2.666.400</u>
PASSIVA		
<u>Vaste passiva</u>		
<i>Eigen Vermogen</i>		
Algemene reserve	150.000	150.000
Bestemmingsreserve personeel	229.905	174.905
Bestemmingsreserve programmagelden	654.880	555.630
Bestemmingsreserve behoud	209.665	184.666
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	341.998	125.000
Bestemmingsreserve digitalisering	135.644	0
Egalisatiereserve	198.495	198.495
Onverdeeld resultaat	31.328	76.113
	1.951.914	1.464.808
<i>Voorzieningen</i>	996.110	0
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		
25-jarige annuïteitenlening	367.466	417.131
	367.466	417.131
Totaal vaste passiva	3.315.491	1.881.939
<u>Vlottende passiva</u>		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Overige schulden	613.131	412.072
	613.131	412.072

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
<i>Overlopende passiva</i>		
Nog te betalen bedragen	265.603	230.615
De van het Rijk ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel.	534.526	0
Overige vooruitontvangen bedragen	<u>75.782</u>	<u>141.774</u>
	875.911	372.389
TOTAAL PASSIVA	<u><u>4.804.533</u></u>	<u><u>2.666.400</u></u>

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING 2019

	Realisatie 2019	2e wijziging begroting 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€	€
LASTEN				
<i>Programma beheer</i>				
Totale lasten	591.580	584.822	741.346	669.897
Totale baten	-55.759	-53.941	-53.899	-53.860
Saldo	535.821	530.881	687.447	616.037
<i>Programma informatie en kennis</i>				
Totale lasten	1.015.877	1.049.761	710.463	913.336
Totale baten	-225.564	-225.277	-36.153	-387.964
Saldo	790.314	824.484	674.310	525.372
<i>Programma publieksbereik</i>				
Totale lasten	623.204	574.574	508.763	562.848
Totale baten	-12.146	-12.092	-7.750	-13.806
Saldo	611.057	562.482	501.013	549.042
<i>Saldo uitvoering programma's</i>				
Totale lasten	2.230.661	2.209.157	1.960.572	2.146.080
Totale baten	-293.469	-291.310	-97.803	-455.630
Saldo	1.937.192	1.917.847	1.862.770	1.690.451
<i>Overzicht algemene dekkingsmiddelen</i>				
Bijdrage Nationaal Archief	-1.209.790	-1.209.788	-1.141.172	-1.202.447
Bijdrage Nationaal Archief: behoud	-50.263	-50.263	-47.263	-48.601
Bijdrage Nationaal Archief: huur, beheer en onderhoud	-1.699.512	-1.699.512	-832.683	-834.904
Bijdrage Nationaal Archief: DTR	-153.666	-153.666	-153.666	-153.666
Bijdrage Middelburg	-472.241	-472.241	-444.724	-456.624
Bijdrage Veere	-136.066	-136.066	-128.130	-131.566
Bijdrage Veere: e-Depot	-18.102	-18.102	-18.102	-9.051
DVO Provincie Zeeland	-642.873	-642.873	-572.127	-632.127
DVO Provincie Zeeland: e-Depot	-60.608	-60.608	0	-30.304
DVO Waterschap	-318.116	-318.116	-312.799	-239.768
DVO Kapelle	-32.465	-32.465	-31.922	-31.922
DVO Terneuzen	-369.461	-369.461	0	-90.821
DVO Schouwen-Duiveland	-32.010	-16.005	0	0
DVO Tholen: e-Depot	-18.116	-18.116	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	-249.218	-230.989	-48.070	-48.560
	-5.462.506	-5.428.269	-3.730.657	-3.910.362
<i>Overzicht overhead</i>				
Salarislasten overhead	707.206	689.031	629.537	591.241
Overige personeelslasten	172.700	169.260	98.000	154.004
Huur Rijksgebouwendienst	379.083	379.083	832.683	834.904
Huisvestingslasten	231.382	246.905	267.507	252.078
Huisvestingslasten beheer en onderhoud	1.267.065	1.268.598	0	0
Organisatielasten	215.632	220.976	161.551	232.067
Afschrijvingslasten	26.524	27.174	52.531	23.230
Rentelasten	23.616	23.616	23.616	26.521
Incidentele baten	0	0	0	0
	3.023.208	3.024.644	2.065.425	2.114.046

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>2e wijziging begroting 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
	€	€	€	€
<i>Vennootschapsbelasting</i>	15.000	15.000	0	34.933
<i>Onvoorzien</i>	0	15.000	15.000	0
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	487.106	455.778	-212.537	70.932
<i>Toevoegingen aan reserves</i>				
Algemene reserve	0	0	0	0
Bestemmingsreserve personeel	55.000	55.000	0	10.000
Bestemmingsreserve programmagelden	99.250	99.250	0	0
Bestemmingsreserve behoud	6.664	6.664	0	0
Bestemmingsreserve digitalisering	135.644	135.644	0	0
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	159.220	159.220	0	0
Egalisatiereserve	0	0	0	0
	<u>455.778</u>	<u>455.778</u>	<u>0</u>	<u>10.000</u>
<i>Onttrekkingen aan reserves</i>				
Algemene reserve	0	0	0	0
Bestemmingsreserve personeel	0	0	0	0
Bestemmingsreserve programmagelden	0	0	-173.673	0
Bestemmingsreserve behoud	0	0	-38.864	-15.181
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	0	0	0	0
Egalisatiereserve	0	0	0	0
Bestemmingsreserve digitalisering	0	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-212.537</u>	<u>-15.181</u>
RESULTAAT	31.328	0	0	76.113

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

Het openbaar lichaam Het Zeeuws archief heeft, conform artikel 2 lid 2 van de regeling Het Zeeuws Archief ten doel de belangen van de minister en de gemeenten Middelburg en Veere bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Zeeland en in de gemeentelijke archiefbewaarplaatsen van Middelburg en Veere in gezamenlijkheid te behartigen.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is voor wat betreft de waardering van de activa en passiva opgemaakt op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

De waardering en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met per categorie vastgestelde lineaire afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen een nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Bestemmingsreserves

Personeel

Dit betreft een reserve ten behoeve van personeelskosten vanwege vervanging langdurig zieken, eventuele wachtgeldverplichtingen, organisatieverandering/reorganisaties, opleidingskosten, vervanging tijdens ouderschapsverlof, e.d.

Behoud

Jaarlijks ontvangt het Zeeuws Archief in de lumpsum een bedrag dat besteed dient te worden aan behoud. Het bedrag dat jaarlijks niet besteed wordt, wordt aan deze bestemming toegevoegd.

Bedrijfsvoering

Dit betreft een reserve ten behoeve van de algehele bedrijfsvoering van het Zeeuws Archief vanwege zaken die samenhangen met het gebouw.

Programma's

Dit betreft een reserve ten behoeve van de diverse programma's voor werkzaamheden die in een bepaald jaar niet zijn uitgevoerd, in een later stadium uit te laten voeren.

Digitalisering

Dit betreft een reserve ten behoeve van digitaliseringsprojecten waarvoor GR-partners en DVO-partners geld voor beschikbaar hebben gesteld, maar die nog niet zijn besteed.

Egalisatiereserve

Dit betreft een fonds om schommelingen tussen het vastgestelde indexeringspercentage en het percentage waarmee het prijspeil van totale lasten van het Zeeuws Archief stijgt te kunnen opvangen.

Voorziening beheer en onderhoud gebouw

De voorziening beheer en onderhoud gebouw betreft nog niet volledig aangewende middelen ten behoeve van het beheer en onderhoud van het gebouw van het Zeeuws Archief.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

De lasten en baten worden toegerekend aan het boekjaar, ongeacht of zij tot uitgaven en ontvangsten in het boekjaar hebben geleid. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben voor het einde van het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van opmaken van de jaarrekening.

Baten

Onder baten worden verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en diensten, onder aftrek van kortingen en dergelijke. Tevens worden hieronder verstaan de over het verslagjaar verstrekte bijdragen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de gemeente Middelburg en de gemeente Veere.

Bijzondere baten en lasten

Bijzondere baten en lasten vloeien voort uit handelingen en gebeurtenissen die zich onderscheiden van de normale bedrijfsactiviteiten en derhalve van incidentele aard zijn.

Pensioenen

Het Zeeuws Archief heeft een pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan een pensioenuitvoerder (ABP). De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds bedraagt op 31 december 2018 volgens opgave van het fonds 97%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de gemeenschappelijke regeling bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het belastbare resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening, en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	Materiële vaste activa
<i>Boekwaarde per 1 januari</i>	
Aanschaffingswaarde	1.493.810
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>-1.033.286</u>
	460.524
<i>Mutaties</i>	
Investeringsen	57.394
Afschrijvingen	<u>-113.058</u>
	-55.664
 <i>Boekwaarde per 31 december</i>	
Aanschaffingswaarde	1.533.744
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>-1.128.884</u>
	404.859

In de cumulatieve aanschafwaarden en afschrijvingen zijn geheel afgeschreven activa niet meer begrepen

Afschrijvingspercentages

	%
Materiële activa	4-10-20

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
<i>a. Vorderingen op openbare lichamen</i>		
<i>b. Uitzettingen in 's Rijks schatkist</i>		
Schatkistrekening	<u>3.730.181</u>	<u>1.678.083</u>
	3.730.181	1.678.083

Drempelbedrag is € 250.000,- per kwartaal

Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist
aangehouden middelen:

Kwartaal 1	248.702	207.065
Kwartaal 2	245.255	194.029
Kwartaal 3	191.985	392.006
Kwartaal 4	261.243	846.415

c. Overige vorderingen

Debiteuren

Stand per 31 december	272.428	163.582
Af: voorziening voor oninbaarheid	<u>0</u>	<u>0</u>
	272.428	163.582

<i>Overige vorderingen</i>	2.606	237
-----------------------------------	--------------	------------

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
<u>Liquide middelen</u>		
ING betaalrekening	187.005	170.156
Creditcard	-122	0
Kas	1.380	868
	188.263	171.024
<u>Overlopende activa</u>		
Nog te ontvangen van gemeente Middelburg	27.832	39.845
Nog te ontvangen van gemeente Schouwen-Duiveland	59.681	28.945
Nog te ontvangen van gemeente Veere	36.417	17.593
Nog te ontvangen ivm stoombevochtiger	26.378	0
Nog te ontvangen opdrachten zakelijke dienstverlening	23.959	72.559
Overig nog te ontvangen bedragen	600	1.016
Archief 2020	1.815	1.815
Vooruitbetaald huur kopieerapparatuur	2.393	2.393
Vooruitbetaald licenties	7.623	9.917
Vooruitbetaald automatiseringskosten	3.498	6.021
Vooruitbetaald verzekeringen	6.202	6.379
Vooruitbetaald beveiliging	3.604	2.764
Vooruitbetaald personeelskosten	3.000	0
Vooruitbetaald arbo	1.403	1.236
Overige vooruitbetaalde bedragen	1.791	2.468
	206.196	192.950
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	150.000	150.000
Vastgestelde resultaatverdeling	0	0
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	150.000	150.000
Bestemmingsreserve personeel		
Saldo per 1 januari	174.905	164.905
Vastgestelde resultaatverdeling	0	0
Dotatie	55.000	10.000
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	229.905	174.905
Bestemmingsreserve programmagelden		
Saldo per 1 januari	555.630	496.549
Vastgestelde resultaatverdeling	0	59.081
Dotatie	99.250	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	654.880	555.630
Bestemmingsreserve behoud		
Saldo per 1 januari	184.666	199.847
Vastgestelde resultaatverdeling	18.335	0
Dotatie	6.664	0
Onttrekking	0	-15.181
Saldo per 31 december	209.665	184.666

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering		
Saldo per 1 januari	125.000	125.000
Vastgestelde resultaatverdeling	57.778	0
Dotatie	159.220	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	<u>341.998</u>	<u>125.000</u>
Bestemmingsreserve digitalisering		
Saldo per 1 januari	0	0
Vastgestelde resultaatverdeling	0	0
Dotatie	135.644	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	<u>135.644</u>	<u>0</u>
Egalisatiereserve		
Saldo per 1 januari	198.495	115.939
Vastgestelde resultaatverdeling	0	0
Correctieboeking resultaatbestemming 2016	0	82.556
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	<u>198.495</u>	<u>198.495</u>
Onverdeeld resultaat	31.328	76.113
Saldo Eigen vermogen	1.951.914	1.464.808
Voorzieningen		
Voorziening Beheer en onderhoud		
Saldo per 1 januari	0	0
Dotatie	996.110	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	<u>996.110</u>	<u>0</u>
Saldo Voorzieningen	996.110	0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Schulden op lange termijn		
De annuïteitenlening is verstrekt door de nv Bank Nederlandse Gemeenten en is aangegaan op 1 juli 2000. Jaarlijks wordt per 1 juli afgelost.		
25-jarige annuïteitenlening, rentepercentage 6,02%		
Saldo per 1 januari	417.131	463.976
Aflossing	-49.665	-46.845
Saldo per 31 december	<u>367.466</u>	<u>417.131</u>
Totaal schulden op lange termijn	367.466	417.131

De langlopende schuld van de 25-jarige lening bedraagt per 31 december 2019 € 367.466. De kortlopende schuld bedraagt per 31 december 2019 € 52.654.
Het resterende bedrag dat in 5 jaar na 2019 moet worden afgelost op de annuïteitenlening bedraagt € 296.936.
De totale rentelast voor deze lening bedraagt over 2019 € 23.616.

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Crediteuren		
Stand per 31 december	<u>613.131</u>	<u>412.072</u>
	613.131	412.072
<u>Overlopende passiva</u>		
Nog te betalen omzetbelasting	170.329	133.116
Nog te betalen vennootschapsbelasting	24.795	20.745
Nog te betalen detacheringskosten	4.513	5696,54
Nog te betalen rentelasten annuïteitenlening	11.061	12.556
Nog te betalen reiskosten	1.332	3.118
Nog te betalen accountantskosten	15.034	9.099
Nog te betalen salariskosten beheer en onderhoud	7.309	0
Nog te betalen afrekening CHF	11.650	10.250
Nog te betalen vacatiegeld	3.690	3.853
Nog te betalen kosten beveiliging	2.200	0
Nog te betalen afrekening NTB	0	4.429
Nog te betalen energiekosten december	9.219	3.770
Nog te betalen te veel ontvangen bijdrage Middelburg 2012 en 2013	0	18.908
Nog te betalen externe ondersteuning convent	0	1.140
Nog te betalen kosten visieontwikkeling	0	1.689
Nog te betalen advieskosten	2.396	0
Diverse	<u>2.076</u>	<u>2.246</u>
	265.603	230.615
De van het Rijk ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel (Werkzaamheden huisvesting)	<u>534.526</u>	<u>0</u>
	534.526	0
Cultuur Historisch Fonds Middelburg	1.293	3.349
Tentoonstelling Veere	612	-388
Vooruitontvangen projectgeld Metamorfoze KZGW	0	82.807
Vooruitontvangen projectgeld Metamorfoze Gedeputeerden Oost en West Indische Zaken	34.641	56.007
Vooruitontvangen projectgeld Metamorfoze Wilhelminapolder	-11.198	0
Vooruitontvangen OCW bijdrage MOIP	0	0
Vooruitontvangen zakelijke dienstverlening	<u>50.435</u>	<u>0</u>
	75.782	141.774

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige verplichting

Het Zeeuws Archief heeft eind 2018 een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met het Rijksvastgoedbedrijf, onderdeel van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De overeenkomst heeft een looptijd van drie jaar en wordt stilzwijgend verlengd. De huur bedraagt € 379.083,- per jaar (prijspeil 2019).

TOELICHTING OP OVERZICHT BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>2e wijziging begroting 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
	€	€	€	€
Programma beheer				
<i>Lasten</i>				
Inrichting depot en klimaatbeheersing	67.590	71.235	70.369	66.283
Conserveren en restaureren	26.121	26.937	36.535	17.802
Stadhuiscollecties	15	500	500	9
e-Depot	<u>16.284</u>	<u>14.326</u>	<u>55.077</u>	<u>178.351</u>
	<u>110.011</u>	<u>112.998</u>	<u>162.480</u>	<u>262.444</u>
Doorbelaste salariskosten	481.569	471.824	578.866	407.452
<i>Totaal lasten programma beheer</i>	<i>591.580</i>	<i>584.822</i>	<i>741.346</i>	<i>669.897</i>
<i>Baten</i>				
Stadhuiscollectie gemeente Middelburg	-15.931	-15.412	-15.400	-15.396
Stadhuiscollectie gemeente Veere	-39.828	-38.529	-38.500	-38.464
e-Depot	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>-55.759</u>	<u>-53.941</u>	<u>-53.899</u>	<u>-53.860</u>
<i>Totaal baten programma beheer</i>	<i>-55.759</i>	<i>-53.941</i>	<i>-53.899</i>	<i>-53.860</i>
<i>Incidentele baten en lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Saldo programma beheer	535.821	530.881	687.447	616.037
Programma informatie en kennis				
<i>Lasten</i>				
Relatiebeheer, inspectie en acquisitie	3.890	4.007	5.000	4.065
Primair toegankelijk maken	65.232	75.631	32.653	69.465
Nader toegankelijk maken	4.551	4.350	16.200	2.774
Digitalisering	15.845	16.181	16.181	23.277
Dienstverleningsovereenkomst WZE	0	0	0	6.680
Dienstverleningsovereenkomsten fysiek archief	75.523	76.188	0	0
Zakelijke dienstverlening	<u>103.829</u>	<u>112.955</u>	<u>0</u>	<u>161.193</u>
	<u>268.870</u>	<u>289.311</u>	<u>70.034</u>	<u>267.455</u>
Doorbelaste salariskosten	747.007	760.450	640.429	645.881
<i>Totaal lasten programma informatie en kennis</i>	<i>1.015.877</i>	<i>1.049.761</i>	<i>710.463</i>	<i>913.336</i>
<i>Baten</i>				
Opbrengsten Dienstverleningsovereenkomst WZE	0	0	0	-5.698
Opbrengsten zakelijke dienstverlening	<u>-225.564</u>	<u>-225.277</u>	<u>-36.153</u>	<u>-382.265</u>
	<u>-225.564</u>	<u>-225.277</u>	<u>-36.153</u>	<u>-387.964</u>
<i>Totaal baten programma informatie en kennis</i>	<i>-225.564</i>	<i>-225.277</i>	<i>-36.153</i>	<i>-387.964</i>
<i>Incidentele baten en lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Saldo programma informatie en kennis	790.314	824.484	674.310	525.372

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>2e wijziging begroting 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
	€	€	€	€
Programma publieksbereik				
<i>Lasten programma publieksbereik</i>				
Infocentrum	31.312	33.891	28.313	47.208
Website	53.158	54.425	55.673	37.185
Educatie	4.584	4.734	3.762	12.336
Externe communicatie	<u>12.202</u>	<u>14.723</u>	<u>14.490</u>	<u>15.111</u>
	101.256	107.773	102.238	111.840
Doorbelaste salariskosten	521.948	466.801	406.526	451.008
<i>Totaal lasten programma publieksbereik</i>	<i>623.204</i>	<i>574.574</i>	<i>508.763</i>	<i>562.848</i>
<i>Baten programma publieksbereik</i>				
Infocentrum	-8.627	-8.967	-4.500	-7.432
Website	0	0	0	0
Educatie	-1.840	-1.603	-2.000	-3.038
Externe communicatie	<u>-1.679</u>	<u>-1.522</u>	<u>-1.250</u>	<u>-3.337</u>
	-12.146	-12.092	-7.750	-13.806
<i>Totaal baten programma publieksbereik</i>	<i>-12.146</i>	<i>-12.092</i>	<i>-7.750</i>	<i>-13.806</i>
<i>Incidentele baten en lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Saldo programma publieksbereik	611.057	562.482	501.013	549.042
Overzicht algemene dekkingsmiddelen				
<i>Bijdragen</i>				
Bijdrage Nationaal Archief	-1.209.790	-1.209.788	-1.141.172	-1.202.447
Bijdrage Nationaal Archief: behoud	-50.263	-50.263	-47.263	-48.601
Bijdrage Nationaal Archief: huur/beheer en onderhoud	-1.699.512	-1.699.512	-832.683	-834.904
Bijdrage DTR	-153.666	-153.666	-153.666	-153.666
Bijdrage Middelburg	-472.241	-472.241	-444.724	-456.624
Bijdrage Veere	-136.066	-136.066	-128.130	-131.566
Bijdrage Veere: e-Depot	-18.102	-18.102	-18.102	-9.051
DVO Provincie Zeeland	-642.873	-642.873	-572.127	-632.127
DVO Provincie Zeeland: e-Depot	-60.608	-60.608	0	-30.304
DVO Waterschap	-318.116	-318.116	-312.799	-239.768
DVO Kapelle	-32.465	-32.465	-31.922	-31.922
DVO Terneuzen	-369.461	-369.461	0	-90.821
DVO Schouwen-Duiveland: e-Depot	-32.010	-16.005	0	0
DVO Tholen: e-Depot	<u>-18.116</u>	<u>-18.116</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	-5.213.288	-5.197.280	-3.682.587	-3.861.801

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>2e wijziging begroting 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
	€	€	€	€
<i>Depotverhuur</i>				
Gemeente Middelburg	-9.088	-9.088	-9.090	-8.936
Gemeente Veere	-2.216	-2.217	-6.060	-2.179
VZG	-665	-665	-1.111	-654
Justid	-1.109	-1.109	-202	-1.090
Suikerunie	-220	-220	-202	-217
Zeeuwse Ombudsman	-222	-190	-505	-187
Veiligheidsregio Zeeland	-950	0	0	0
	<u>-14.470</u>	<u>-13.488</u>	<u>-17.170</u>	<u>-13.263</u>
<i>Verhuur kantoorruimte</i>				
Walcherse archeologische dienst	-11.093	-11.034	-10.900	-6.250
	<u>-11.093</u>	<u>-11.034</u>	<u>-10.900</u>	<u>-6.250</u>
<i>Rentebaten</i>				
Rentebaten	0	0	0	0
<i>Overige baten</i>				
Verrekening BTW	-32.019	-30.000	-20.000	-28.122
Eindafrekening projecten	-178.651	-178.237	0	0
Overige baten en lasten	-12.985	1.770	0	-926
	<u>-223.655</u>	<u>-206.467</u>	<u>-20.000</u>	<u>-29.048</u>
<i>Incidentele baten en lasten</i>				
	0	0	0	0
Totaal overzicht algemene dekkingsmiddelen	-5.462.506	-5.428.269	-3.730.657	-3.910.362
Overzicht overhead				
<i>Overige personeelskosten</i>				
Uitzendkrachten	16.030	16.579	0	64.436
Bovenwettelijke uitkering	16.788	21.000	0	0
WIA/WAZO uitkering	0	0	0	-8.484
Verzorging salarisadministratie	19.480	19.480	17.000	16.008
ARBO	9.906	9.000	8.000	4.064
Ondernemingsraad	903	1.500	1.500	199
Opleidingskosten, incl. reiskosten	30.569	30.500	32.500	11.967
Bedrijfshulpverlening	4.779	4.500	2.500	1.208
Reiskosten woon-werkverkeer	30.493	25.000	22.000	35.947
Overige	43.752	41.700	14.500	28.659
	<u>172.700</u>	<u>169.260</u>	<u>98.000</u>	<u>154.004</u>
<i>Huur</i>				
Huur aan Rijksgebouwdienst	379.083	379.083	832.683	834.904
	<u>379.083</u>	<u>379.083</u>	<u>832.683</u>	<u>834.904</u>

	Realisatie 2019	2e wijziging begroting 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€	€
<i>Huisvestingskosten</i>				
Onderhoud tuin	4.341	4.400	4.368	4.344
Onderhoud gebouw en installaties	0	0	16.320	9.317
Onderhoud kantine	8.225	8.200	8.100	9.485
Zakelijke lasten	655	655	700	522
Gas	46.215	62.500	67.500	63.333
Electra	54.964	52.500	55.000	50.695
Water	742	700	750	673
Schoonmaak	95.899	95.950	93.807	92.498
Beveiliging	20.340	22.000	20.961	21.211
	<u>231.382</u>	<u>246.905</u>	<u>267.507</u>	<u>252.078</u>
<i>Huisvestingskosten beheer en onderhoud</i>				
Onderhoud gebouw en installaties	235.844	492.754	0	0
Inhuur externe bureaus	35.111	41.100	0	0
Dotatie voorziening beheer en onderhoud	996.110	734.744	0	0
	<u>1.267.065</u>	<u>1.268.598</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<i>Organisatiekosten</i>				
Huur en onderhoud kantoormachines	10.194	10.200	8.293	8.417
Kantoorbenodigdheden	3.335	2.750	0	779
Telefoon- en portokosten	19.436	22.000	21.000	16.767
Automatiserings-, internet- en licentiekosten	100.889	104.560	87.672	80.713
Reisdeclaraties medewerkers	24.427	28.148	9.000	16.194
Representatiekosten	2.646	4.250	3.500	3.489
Kosten bestuur Zeeuws Archief	5.153	5.250	4.000	3.853
Assurantiekosten	8.518	9.100	7.000	7.181
Accountant	17.282	15.000	9.000	31.822
Overige inhuur externe bureaus	13.328	8.600	3.000	51.555
Cultuur historische activiteiten Middelburg	4.844	4.778	4.555	4.684
Bankkosten	1.178	1.200	1.100	1.078
Overige	4.403	5.140	3.431	5.534
	<u>215.632</u>	<u>220.976</u>	<u>161.551</u>	<u>232.067</u>
<i>Rentelasten</i>				
25-jarige annuïteitenlening	23.616	23.616	23.616	26.521
	<u>23.616</u>	<u>23.616</u>	<u>23.616</u>	<u>26.521</u>
<i>Overige afschrijvingskosten</i>				
Kantoorinrichting	7.934	7.937	7.852	8.033
Kantine inrichting	615	615	679	564
Automatisering	14.340	14.987	40.000	11.836
Software	3.634	3.634	4.000	2.798
Diverse apparatuur	0	0	0	0
	<u>26.524</u>	<u>27.174</u>	<u>52.531</u>	<u>23.230</u>
<i>Doorbelaste salariskosten</i>	707.206	689.031	629.537	591.241
Totaal overzicht overhead	3.023.208	3.024.644	2.065.425	2.114.046

	Realisatie 2019	2e wijziging begroting 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€	€
vennootschapsbelasting 2016 en 2017	0	0	0	15.333
vennootschapsbelasting 2018	0	0	0	19.600
vennootschapsbelasting 2019	15.000	15.000	0	0
Vennootschapsbelasting	15.000	15.000	0	34.933
Onvoorzien	0	15.000	15.000	0
Totaal saldo van baten en lasten	487.106	455.778	-212.537	70.932
Reserves				
Dotatie aan algemene reserve	0	0	0	0
Dotatie aan bestemmingsreserve personeel	55.000	55.000	0	10.000
Dotatie aan bestemmingsreserve programmagelden	99.250	99.250	0	0
Dotatie aan bestemmingsreserve behoud	6.664	6.664	0	0
Dotatie aan bestemmingsreserve digitalisering	135.644	135.644	0	0
Dotatie aan bestemmingsreserve bedrijfsvoering	159.220	159.220	0	0
Dotatie aan egalisatiereserve	0	0	0	0
Dotatie aan bestemmingsfonds huurbijdrage	0	0	0	0
Onttrekking algemene reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve personeel	0	0	0	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve programmagelden	0	0	-173.673	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve behoud	0	0	-38.864	-15.181
Onttrekking aan bestemmingsreserve digitalisering	0	0	0	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve bedrijfsvoering	0	0	0	0
Onttrekking egalisatiereserve ivm niet gecomp. huurverhoging	0	0	0	0
Onttrekking aan bestemmingsfonds huurbijdrage	0	0	0	0
	455.778	455.778	-212.537	-5.181
Resultaat	31.328	0	0	76.113

NADERE TOELICHTING OP OVERZICHT BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

In deze toelichting wordt nader ingegaan op de verschillen tussen de realisatie 2019 en de 2^e wijziging begroting 2019.

Programma beheer

De doorbelaste salariskosten zijn bij het programma beheer hoger dan begroot omdat de totale salariskosten per individuele medewerker in de meeste gevallen hoger zijn uitgevallen dan begroot. De verhoging bij dit programma is hierdoor ontstaan.

Programma informatie en kennis

De kosten voor primair toegankelijk maken zijn lager dan begroot doordat kosten zijn doorbelast aan het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland in verband met het gebruik van MAIS-Flexis door de medewerkers van het gemeentearchief, vooruitlopend op de dienstverleningsovereenkomst die per 1 januari 2021 in gaat.

De kosten voor zakelijke dienstverlening zijn lager dan begroot omdat er minder personeel is ingehuurd dan in eerste instantie is voorzien voor met name metamorfozeprojecten.

De doorbelaste salariskosten bij het programma Informatie en kennis zijn lager in verband met een verschuiving naar het programma publieksbereik.

Programma publieksbereik

De doorbelaste salariskosten van het programma publieksbereik zijn hoger wegens een verschuiving van werkzaamheden van een aantal medewerkers die in eerste instantie was begroot bij het programma informatie en kennis.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn hoger dan begroot omdat in de 2^e wijziging is uitgegaan van 25% bijdrage e-Depot door de gemeente Schouwen-Duiveland, terwijl 50% is afgesproken.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn lager dan begroot in verband met lagere kosten voor gasverbruik. Dit hangt samen met de niet al te koude winter begin en eind 2019. Verder zijn de instellingen van het gebouwbeheersysteem goed doorgenomen en hebben er wijzigingen plaatsgevonden die maken dat er minder gas wordt verbruikt terwijl de voorgeschreven klimaatinstellingen in de depots goed worden gehaald.

Huisvestingskosten beheer en onderhoud

De kosten voor onderhoud gebouw en installaties zijn lager dan begroot omdat een aantal projecten betrekking had op achterstallig onderhoud, zoals bijvoorbeeld het buiten schilderwerk en het vervangen van de stoombevochtigers. De kosten hiervan (158.000 euro) zijn in de begroting opgenomen in de post onderhoud gebouw en installaties. Voor achterstallig onderhoud heeft het Zeeuws Archief echter een eenmalige bijdrage ontvangen die op de balans staat. De kosten van achterstallig onderhoud zijn via deze bijdrage verrekend. Daarnaast is een aantal projecten niet tijdig afgerond en zijn projecten alsnog doorgeschoven naar 2020. Doordat kosten gedekt zijn uit de eenmalige bijdrage en door de nog niet afgeronde en doorgeschoven projecten is de dotatie voorziening beheer en onderhoud ook groter dan begroot.

Organisatiekosten

De inhuur externe bureau's is groter dan begroot omdat ten behoeve van de samenwerking met het gemeentearchief Schouwen Duiveland en het gemeentearchief Vlissingen meer ondersteuning nodig was dan begroot.

Doorbelaste salariskosten overhead

Zoals aangegeven in de nadere toelichting bij het programma beheer zijn de totale salariskosten per individuele medewerker in de meeste gevallen hoger uitgevallen dan begroot. De verhoging bij de doorbelaste salariskosten overhead is hierdoor ontstaan.

WET NORMERING TOPINKOMEN

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector in werking getreden. Bij het Zeeuws Archief is voor de topfunctionaris en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen. Hetzelfde geldt voor de leden van het algemeen en dagelijks bestuur:

naam	functie	beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		beloningen betaalbaar op termijn*	Totaal	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		beloningen betaalbaar op termijn*	Totaal
		2019		2019	2019	2019	2018		2018	2018
J.J. Aalberts	penningmeester AB en DB	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t	€ 19.400	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t
Chr. Dekker	lid AB	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t	€ 19.400	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t
R.J. van der Zwaag	lid AB en DB	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.	€ 19.400	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.
A.J. Koppejan	lid AB	€	1.462	n.v.t.	€ 1.462	€ 19.400	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.
F.W. Weisglas	lid AB	€	1.643	n.v.t.	€ 1.643	€ 19.400	€	1.204	n.v.t.	€ 1.204
G.W. van Montfrans-Hartman	voorzitter AB en DB	€	2.048	n.v.t.	€ 2.048	€ 29.100	€	1.640	n.v.t.	€ 1.640
J.L. Kool-Blokland	directeur	€	105.852	€ 20.358	€ 126.210	€ 194.000	€	111.061	€ 18.258	€ 129.319

De duur en omvang van het dienstverband van de directeur was van 1-1-2019 t/m 31-12-2019 o.b.v. 1,0 fte. De leden van het algemeen bestuur hebben van 1-1-2019 t/m 31-12-2019 zitting gehad in het algemeen bestuur. De leden van het dagelijks bestuur hebben van 1-1-2019 t/m 31-12-2019 zitting gehad in het dagelijks bestuur.

- 1) Betreft werkgeversdeel pensioenvoorziening

VASTSTELLING VAN DE JAARREKENING

Deze jaarrekening is opgesteld door het dagelijks bestuur van het Zeeuws Archief en wordt vergezeld van een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid afgegeven door een accountant als bedoeld in artikel 393 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Het dagelijks bestuur van het Zeeuws Archief heeft de jaarverantwoording tijdens de vergadering 6 april 2019 behandeld en naar de partners van de regeling gestuurd.

RESULTAATBESTEMMING

Regeling resultaatbestemming

Artikel 22 van de gemeenschappelijke regeling van het Zeeuws Archief bepaalt dat een batig saldo kan worden bestemd voor vorming of toevoeging aan de reserve. De hoogte van deze reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de raden van de gemeenten en de minister. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato van de jaarlijkse bijdragen uitgekeerd aan de gemeenten en de minister. In de gewijzigde regeling het Zeeuws Archief staat in artikel 22 lid 1 dat de reserve in enig jaar niet meer bedraagt dan tien procent van de gezamenlijke bijdragen en in artikel 22 lid 3 dat het negatief eigen vermogen in enig jaar niet meer bedraagt dan vijf procent van de gezamenlijke bijdragen van de minister en de gemeenten van dat jaar.

Voorstel bestemming van het resultaat 2019

Het dagelijks bestuur stelt voor het positieve saldo van € 31.328,- als volgt te verdelen:

- Toevoegen aan de algemene reserve een bedrag van € 31.328,-.

SPECIFICATIE MATERIELE VASTE ACTIVA

	aanschaf- waarde	investeringen	afboeking volledige afschrijving	aanschaf- waarde	afschrijvings %	cumulatieve afschrijving	afschrijving	afboeking volledige afschrijving	cumulatieve afschrijving	boekwaarde	boekwaarde
	1-1-2019	2019	2019	31-12-2019		1-1-2019	2019	2019	31-12-2019	1-1-2019	31-12-2019
Materiële vaste activa											
Inrichting kantoor	€ 80.819	€ 5.220	€ -1.202	€ 84.837	10	€ 56.547	€ 8.324	€ -1.202	€ 63.668	€ 24.272	€ 21.169
Depotinrichting	€ 1.008.915	€ -	€ -	€ 1.008.915	4	€ 758.401	€ 40.357	€ -	€ 798.757	€ 250.514	€ 210.157
Apparatuur diversen	€ 716	€ -	€ -	€ 716	20	€ 453	€ 143	€ -	€ 596	€ 262	€ 119
Inrichting restauratie en behoud	€ 7.044	€ 7.050	€ -5.652	€ 8.442	10	€ 6.974	€ 129	€ -5.652	€ 1.451	€ 70	€ 6.991
Apparatuur studiezaal en kantoor	€ 6.349	€ -	€ -	€ 6.349	20	€ 4.444	€ 1.270	€ -	€ 5.714	€ 1.905	€ 635
Inrichting kantine	€ 6.151	€ -	€ -	€ 6.151	20	€ 718	€ 615	€ -	€ 1.333	€ 5.432	€ 4.817
Inrichting front-office	€ 5.956	€ -	€ -	€ 5.956	10	€ 1.303	€ 550	€ -	€ 1.853	€ 4.653	€ 4.103
Expositieruimte	€ 2.442	€ -	€ -	€ 2.442	10	€ 2.226	€ 119	€ -	€ 2.346	€ 216	€ 96
Apparatuur restauratie en behoud	€ 28.215	€ -	€ -	€ 28.215	10	€ 18.064	€ 2.821	€ -	€ 20.885	€ 10.151	€ 7.330
Digitaliseren bestanden BS	€ 151.806	€ -	€ -	€ 151.806	10	€ 126.521	€ 15.181	€ -	€ 141.702	€ 25.285	€ 10.104
Hardware 5 jaar	€ 129.978	€ 29.683	€ -10.606	€ 149.055	20	€ 51.609	€ 27.377	€ -10.606	€ 68.380	€ 78.369	€ 80.675
Software 5 jaar	€ 65.420	€ 15.441	€ -	€ 80.861	20	€ 6.026	€ 16.172	€ -	€ 22.198	€ 59.394	€ 58.663
Totaal materiële vaste activa	€ 1.493.810	€ 57.394	€ -17.460	€ 1.533.744		€ 1.033.286	€ 113.058	€ -17.460	€ 1.128.884	€ 460.524	€ 404.859